Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 163 (13.425).
21 ИЮЛЬ 1966 йил
ПАЙШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МХРГА ЁРДАМ КЎРСАТАДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раиси Ю. Цеденбалга ва Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ хурали Президиумининг Раиси Ж. Самбуга телеграмма юбориб, Монголия Халқ Республикасида табиий офат — Улан-Батор районида сув тошқини муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва Совет халқи номидан Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетига, Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ хурали Президиумига ва монгол халқига самимий ҳамдардлик билдирдилар, шунингдек Монголия Халқ Республикаси халқи ана шу табиий офат натижасида юз берган қийинчиликларни тезроқ бартараф этишини тиладилар.

«Совет Иттифоқи, — дейилади телеграммада, — Монголия Халқ Республикасида сув тошқини оқибатларини тугатишда ўз томонидан қардош монгол халқига ёрдам ва мадад кўрсатади».

САНЪАТКОР ВА ДАВР ТАЛАБИ

Бизнинг ленинча доно партиямиз ижодий интеллигенциянинг Ватанимиз ва халқимиз ҳаётидаги ғоят муҳим, жанговар, олижаноб миссиясига ҳамиша юқори баҳо бериб, унинг ҳар томонлама равнақ топиши, эътиборли бўлиши, илҳом ва жасорат билан ижод қилиши хусусида доим ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Чиндан ҳам ижодий ходимнинг қадри, мавқеи, хизмати ва даражаси бизда беқиёс ва бебаҳодир. У умумхалқ ҳурматига сазовор бўлган, янги давр кишисининг олижаноб фазилатларини шакллантирадиган, унинг маънавий бойликларини кўпайтирадиган, гўзалликни ёйдиган толмас жангчи, партиямизнинг, халқимизнинг ишончини қозонган содиқ ватанпарвардир. Бизнинг ижодий интеллигенциямиз ўз фаолиятининг юксак ғоявийлиги, халқчиллиги, партиявийлиги билан, ўз санъатининг олий мақсадлар, даврнинг ғолибона ғоялари ила суғорилганлиги билан ажралиб туради.

Ижодий интеллигенциямиз — идеология фронтининг энг илғор, энг актив, энг таъсирли армияси ҳисобланади. Чунки талант билан ёзилган ҳар бир адабиёт ва санъат асари миллион-миллион китобхонлар ва томошабинлар юрагига йўл топади, ўзининг буюк ишонтириш қудрати ва ҳаққонийлиги билан кишиларимизни коммунистик идеаллар руҳида тарбиялайди.

Партиямизнинг шонли XXIII съезди совет ижодий интеллигенциясининг ғоят катта хизматларини муносиб баҳолаб, унинг коммунистик тарбиянинг қудратли қуролига айланганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Бундай юксак баҳо бизнинг ижодий ходимларимиз олдига янада масъулиятли ва шарафли вазифалар қўяди. Адабиёт ва санъат ходимлари бу вазифаларни муваффақиятли адо этиш учун ўз хазиналаридаги ҳамма имкониятлардан баракали фойдаланишлари зарур. Асарларимизнинг ҳар бир мисраси, ҳар бир кадри, ҳар бир саҳнаси, ҳар бир лавҳаси ўзининг ҳаётий кучи билан, аниқ ғоявийлиги, бадиий баркамоллиги, формаларининг ранг-баранглиги, жанрларининг хилма-хиллиги, публицистик руҳи билан ягона мақсадга — янги давр кишисини тарбиялашга қаратилиши керак. Янги кишини тарбиялаш — бу янгича инсоний муносабатларни, марксча-ленинча дунёқарашни, ватанпарварлик ва гуманизмни тарбиялаш масаласидир. Улуғ ишларимизга чуқур эътиқодни, инсоннинг ўз яратувчилик қудратига буюк ишончни тарбиялаш масаласидир.

Кези келганда, Ўзбекистон халқ шоири марҳум Ғафур Ғуломнинг адабиёт ва журналистика соҳасидаги самарали меҳнатларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Халқимиз ҳурматига сазовор бўлган, ҳеч қайтарилмас талант эгаси бўлган шоиримиз Ғафур Ғуломнинг ҳамиша ёш, навқирон ғайрат билан, ўтли сўз санъати билан партиямиз ва Ватанимизга толмай хизмат қилганлиги кўпгина ёзувчи ва шоирларимиз учун, айниқса ёш санъаткорларимиз учун ибратли намуна бўлди. Ғафур Ғуломнинг ҳар бир шеъри, ҳар бир публицистик мақоласи газетхонларимиз томонидан ҳаяжон билан кутиб олинарди. Шоир ижодига хос асосий хусусият, унинг чуқур замонавийлиги, давримиз руҳига ҳамоҳанглиги, партиямиз чақириқларига бадиий сўз санъати билан «лаббай!» деб жавоб беришида яққол кўринарди.

Санъаткорларимиз ижодиётининг замонавийлиги, ҳозиржавоблиги ҳақида гап борар экан, бу масалани юзакичилик, тезкорлик қабилида тушуниш ярамайди. Афсуски, баъзи санъаткорлар асар яратишда чуқур ижодий изланиш процессидан, тафаккур ва тадқиқот процессидан ажратган ҳолда қалам тебратадилар. Натижада пала-партиш, суст, эҳтироссиз, туссиз ёзилган, бир кунгина умр кўриб, ўтиб кетадиган, чала туғилган асарлар майдонга келади. Бу, авторларнинг ўз ижодий ишларига масъулиятсизлик билан қараганлиги, бадиий ижод ва давр талабларини юзаки тушунганлиги оқибатида рўй беради.

Бундай ўртоқлар ижодий ишда софдил бўлиш, принципиал бўлиш, ҳаёт ҳақиқатига содиқ бўлиш, ўз устида тинимсиз ишлаш, бадиий маҳоратни узлуксиз такомиллаштириш каби биринчи даражали вазифаларини унутиб қўядилар.

М. А. Шолохов XXIII съездда сўзлаган нутқида санъаткорнинг бурчи ва масъулияти ҳақида гапириб, биз энг аввало, чинакам коммунистлар бўлишимиз керак, деди.

Бу гапнинг тагида жуда катта маъно бор. Ижодий ишда коммунист бўлиш — бу улуғвор давримизнинг илғор дунёқарашли революционери, ўз ишининг моҳир устаси бўлиш демакдир. Бу — халққа, партияга бутун юракдан ҳалоллик билан хизмат қилиш демакдир. Ижодий ишда ҳамиша янгиликка интилиш, давр романтикаси билан йўғрилган социалистик реализм санъатини янги кашфиётлар билан бойитиш демакдир.

Ижодий союзларимизда қизғин яратувчилик иши кетаётганлиги ҳаммамизга маълум. Бироқ, бу ишларни ҳали кўнгилдагидек деб бўлмайди. Союзларнинг раҳбарлари санъаткорларнинг шу кунларда қандай асарлар устида иш олиб бораётганлиги билан, уларнинг талаб ва эҳтиёжлари билан камдан-кам қизиқадилар. Буни шу билан ҳам исботлаш мумкинки, союз раҳбарлари ўз ташкилотларидаги жонли иш юзасидан, ижодий фронтимиздаги ютуқлар ва камчиликлар юзасидан газета саҳифаларида ёки бошқа бир йўсинда чиқиб турмайдилар. Ҳолбуки, ижодий процессларни чуқур анализ қилиш, ҳар бир санъаткорнинг иши юзасидан фикрлар юритиш ижодий ходимларимизнинг масъулиятини янада оширган ва кенг оммани санъаткорларимиз ижодларидан, улар яратаётган асарлардан ўз вақтида хабардор қилиб туриши мумкин эди. Айниқса Рассомлар союзи, Композиторлар союзи, Кинематография ходимлари союзи раҳбарлари йиллар мобайнида бирор принципиал, санъатимизнинг муҳим проблемаларига бағишланган мақолалар билан матбуотда жуда кам қатнашдилар, ўз ҳамкасабаларининг меҳнатларига бефарқ муносабатда бўлдилар.

Ўзбек киноси қирқ йил мобайнида эришган муваффақиятлар ҳаммамизни хурсанд қилади. «Ўзбекфильм» студиясининг кейинги йилларда яратган кўпгина фильмлари томошабинларимиз томонидан яхши кутиб олинди. «Осиё устида бўрон» фильмининг Иттифоқимиз кино мухлислари томонидан қизғин кутиб олинганлиги ҳам бу фикрни тасдиқлайди. Студия ижодий коллективи изланиш йўлидан, кинематографиянинг янги-янги тасвирий воситаларидан фойдаланиш йўлидан бормоқда. Бу қувончли ҳол, албатта. Аммо биз ҳозирги кунимизни, халқимизнинг улуғ ижодкорлик меҳнатини, давримизнинг бой ва мураккаб проблемаларини юзаки, саёз тасвирлайдиган, ҳаётнинг фақат соя томонларини талқин этишга берилиб кетган, инсоний туйғуларни қашшоқлаштириб кўрсатадиган, кино асарлари яратилиши билан келиша олмаймиз.

Кино — энг оммабоп, энг халқчил, санъат бўлганлиги туфайли ҳам идеологиямизнинг бу ғоят жанговар, таъсирчан қуролидан биз самарали, оқилона фойдаланишимиз керак. Ҳар бир кино асарини миллион-миллион меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдек шарафли ва улуғвор вазифага хизмат қилдиришимиз зарур.

Партиямиз XXIII съездининг Директиваларида айтилганидек, партия халқ билан ҳақиқат тилида гаплашади. Ҳақиқат тили эса, бизнинг санъаткор кадрларимизнинг ҳам тилидир. Воқелигимизни бутун мураккаблиги, бутун улуғворлиги билан кўрсатиш учун санъаткор энг аввало халқ ҳаёти билан яшаши, халқ дилининг таржимони, халқ меҳнатининг куйчиси бўлиши керак.

Биз мамлакатимиз ва халқларимиз ҳаётида катта воқеа бўлажак улуғ даврда — Октябрь революциясининг шонли эллик йиллиги, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида яшаб, ижод қиляпмиз. Янги беш йиллик план бутун реаллиги билан қулоч ёйган, Ватанимизнинг иқтисодий ва маънавий қудрати барқ уриб бораётган бу давр ижодий ходимларимиз қалбини яратиш, кашфиёт қилиш алангаси билан ёндириши керак. Биз коммунистик қурилиш фронтларида эришган ҳар бир муваффақиятимизни ўлмас сатрларда, ҳаяжонли мисраларда ёрқин очерк ва репортажларда, йирик бадиий полотноларда ҳаққоний гавдалантиришимиз, энг илғор, энг инқилобий тузумимизнинг ҳаётбахш қудратини бутун тўлалиги ва гўзаллиги билан, қалбларимиз ҳарорати билан тасвирлай билишимиз керак. Янги давр кишисини — етук, олижаноб фазилатлар эгаси бўлган янги инсонни тарбиялашда, уни камолатга етказишда, унинг гармоник тараққиётини таъминлашда ижодий интеллигенциямизнинг роли янада ошиши керак.

Машъаллар даласида

МЕҲР УЧҚУНЛАРИ

Қалин ўрмонга нигоҳ ташлаган киши кўкка бўй чўзган азамат дарахтларни кўради, қушларнинг нағмасига мафтун бўлади. Аммо ўрмоннинг тор сўқмоқлари оралаб чакалакзорлардан ўтиб борган киши ажойиботлар, муъжизалар, гўзалликлар оламини кўради.

Зумрад далаларга назар ташлаганда ҳам худди шундай. Узоқдан қарасангиз чайқалиб, ҳаяжонланиб, тугён уриб турган кумуш тўлқинлар, қуёш тагида ярақлаб, товланиб турган пахтазорни биллур денгизга ўхшатасиз. Лекин шу денгиз узра бебаҳо жавоҳирларга дуч келасиз. Бу жавоҳирлар олтинзор ижодкорлари — пахтакорлардир.

Далаларга эрта баҳор, куз, ёз, қиш паллалари йўлимиз тушган. Эрта баҳор... Шудгорланган ер қорамтир тусда ястаниб ётарди. Унда гиёҳ кўринмасди. Она далалар уйқуда эди. Деҳқон она ерни илк бор нозли уйқусидан уйғотди-да, масуд, меҳрибон қўлларида уни силаб-сийпалаб сийнасига дур уруғини сепди.

Шу кундан бошлаб деҳқон ўзи ҳам оромини йўқотди. Субҳидам палласида боғларга булбуллар навосини тинглаш учун эмас, далага ошиққан қизни учратганмиз. Бу — Турсуной эди. Унинг юрагини бир ишқ — ўзи экkан чигитнинг униб чиқишини интизорлик билан кутиш ишқи ёндираётгани аниқ.

Ниҳоят митти ғўза ниҳоли ер кўксини ёриб чиқди. Қиз юрагидаги эзгу-ҳисларни аллалайди шу митти ғўзалар. Ғўзалар кун сайин бўй чўзиб улғаяди, у билан баробар Турсуной юраги ҳам юксалиб боради. Захматкаш қиз ғўзалари қошидан нари кетолмай қолади, Ахир, ғўза фарзанди-ку. У туғилди. У яшаяпти. Деҳқон — Турсуной она бўлиб ардоғига олмоғи, меҳр чашмаси билан суғормоғи керак уларни. Шунинг учун ҳам у ғўзаларига мафтун бўлади-ю, борлиқни унутади. Унинг тўй-ҳашамлар билан, гуллар сайри, базмлар билан иши йўқ ҳозирча. Унинг учун барча гўзалликлар шу ернинг ўзида — далада. Дарҳақиқат, шундай!

Бахмал тун қўйнида кумуш ой ёғдусида қўлида фонуси билан эгатларга оби-ҳаёт таратаётган сувчи бобонинг ўзи шеърият, гўзаллик рамзи эмасми?

Ғўза ғунчалари илк бор кулгуга лаб очди. Унинг илк гули тиллардан тилларга, диллардан дилларга ўтиб бутун қишлоққа таралди. Сўнг шаҳарга, республикага ёйилди. Ғўза гуллади! Бу икки сўз пахтакорнинггина эмас, бутун ўзбек халқининг чеҳрасида табассум пайдо этди. Шу куни оқшомда Турсунойнинг умр йўлдоши Султон Шерматов қўлида бир дона пахта гули билан рафиқасини кутиб олди. Гулни авайлаб Турсунойнинг чаккасига тақди...

Мана, саратон қуёши заррин нурларини баланд тоғлар оша, қирларга, водийларга, яшил денгиз — пахтазорга таратяпти. Мана шундай бебаҳо паллада денгиз тўлқинидек мавжланиб, чайқалиб турган яшил «ўрмонзор»да бўлганмисиз? Тунни кунга улаб меҳнат қилаётган «оқ олтин» соҳибкорлари билан бирга тонг гаштини сурганмисиз? Субҳидамнинг серишва сабоси ғўзаларни аста эркалайди. Саратон офтобида қорайган, кўзларида аллақандай меҳр учқунлари билан пахтазорга тикилганча хаёлга толган Турсунойнинг шу туриши ҳар қандай афсонавий гўзаллардан гўзалроқ эди бизга. Ҳа, у ўстираётган мана бу ғўзаларнинг ҳар бирида 4-5 тадан кўсак санадик. Бу ниҳолларни текис ундириб олгунча, гуллатиб, ҳосил туғдиргунча чеккан машаққатларни ўйлаётган эмасмикан Турсуной.

— Ташналикни кўтаролмайди, салга совқотади, — деди у хаёлларига чек қўйиб. — Салгина эътиборсиз қолсак ниҳоллар озор чекади. Таглари юмшатилмаса қийналади...

Турсунойнинг 83 гектар еридаги ғўзалари теп-текис гуллаб ҳосил тугаётир. Ҳозирнинг ўзида 15 центнер ҳосил етилди, — деб дадил гапирди унинг ўзи.

Чигит эрта кўклам экилди. Ҳаво инжиқ келди. Уруғнинг бир текис униб чиқиши қийин бўлди. Турсуной оромини йўқотди. Звено аъзоларини тўплаб шошилинч чоралар кўришди. Мана ҳозир ғўзалар 12-14 ҳосил шохига эга. Ҳар туп ғўзада қанчадан қанча шона, гул бор. Турсунойлар звеноси бу йил ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиб-териб беришга аҳд қилишган.

Район қишлоқ хўжалик бошқармасининг агрономи Илёс Зуфаровдан ғўза парваришининг қандай олиб борилаётгани ҳақида фикрларини сўрадик.

— Бу йил ҳам совруи Турсуной қўлида бўлишига ишончим комил, деди у ғўза тупларини кўздан кечирар экан. Ҳозир Турсуной даласидаги ғўзаларнинг бўйи 60-80 сантиметр, тўртинчи культивация тамом бўлган.

Пахта таннархи билан қизиқдик. Бултур бир центнер пахтанинг таннархи 14 сўмдан тушган эди, деб ҳикоя қилди колхоз агрономи Бозорбой Эркаев, — бу йил 10-12 сўмга туширишга ҳаракат қилиняпти.

— Колхозчиларга иш ҳақи қандай тўланади?

— Бултур ҳар бир колхозчига ўрта ҳисобда бир иш кунига 7 сўмдан тўғри келган бўлса, бу йил 10 сўмдан тўғри келади.

— Чеканкани қачон бошламоқчисизлар?

— Ҳозир ғўзаларнинг ён шохларини чеканка қилиш бошланди. Оммавий чеканкани эса 20 июлдан бошламоқчимиз.

Колхозчи йигит-қизлар биринкетин тушки овқатга тўпланиша бошлашди. Шинам шийпонга ўрнатилган радио карнайи ҳам тилга кирди. Далалар бир зумда мусиқий куйга чўмди.

Мана, дилбар фидокорлар орасида Турсунойнинг дугоналари — Гулнорахон Восиқова, Турсуной Акбарова, Милкия Сайдалиева каби қўли гул қизлар ўтиришибди. 83 гектар ердаги ғўзалар ташналигини қондириб, уларга обиҳаёт бераётган сувчилар Ҳожимат Қаҳҳоров, Темирали Умрзоқовлар ҳам шу ерда.

Биз Турсунойдан теримни қачон бошламоқчи эканини сўрадик. У кўмакдошларига савол назари билан кўз ташлади. Бир зумда баҳсга тушиб кетдилар. Колхозчилар ҳосилни хомчўт қилиб кўриб, 1 сентябрдан ғўза баргларини тўкиш, теримни эса 10-12 сентябрдан кечиктирмай бошлаш ниятида эканликларини айтишди.

— Бригадангизда қанча гектар ердаги ҳосил машина билан териладн?

— Қарийб 90 процентини машина билан териб олмоқчимиз. Терим машиналари ремонтдан чиқарилиб, тайёрлаб қўйилди. Хирмонлар асфальт қилинган. Биргина бизнинг бригадамиз эмас, колхозимизнинг 18 та терим машинаси ҳам мавсумни шай бўлиб кутиб турибди.

Турсуной Охунова бошлаган нурли йўл, қутлуғ йўлга назар ташлаган киши бу йўлнинг қанчалар машаққатли, лекин хайрли, чароғон эканига қаноат ҳосил қилади. Эндиликда Турсунойнинг ўнлаб, юзлаб сафдошлари, издошлари у бошлаган йўлдан шахдам қадамлар билан бормоқдалар. Бу йўл шонли меҳнат йўли, бу йўл пахта ишқида кумуш тонгларни далада бедор кутаётганлар йўли. Ҳадемай бу йўлларда «оқ олтин» карвонлари саф тортади. Бу карвонлар Турсуной ва унинг серсаховат дугоналари қалбининг кўри она ер, қадрдон далалар сепидир.

Э. ОХУНОВА, К. ЮМАЕВА.

Тошкент область, Янгийўл районидаги Киров номли колхоз.

ЗАРБДОР ҚИРҚ БЕШ КУНЛИК

МУСОБАҚАДОШЛАР МАСЛАҲАТЛАРИ АСОСИДА

КАТТАҚЎРҒОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қардош тожик пахтакорлари Самарқанд областида беш кун бўлиб, ғўза парвариши, ғалла ўрим-йиғими ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашнинг бориши билан танишдилар. Ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари уч группага бўлиниб, областнинг кўпчилик хўжаликларида мусобақа шартлари қандай бажарилаётганлиги билан танишдилар. Ибратли тажрибаларни синчиклаб ўргандилар. Маслаҳатлар бердилар. Хатирчи районидаги «Ўзбекистон», «Партия XXIII съезди», Чкалов номли, Каттақўрғон районидаги «Чимбойобод», Крупская номли, Иштихон районидаги «Халқобод», Фрунзе номли, Нарпайдаги «Иттифоқ», Карл Маркс номли колхозлар, «Пайариқ», «Жомбой» совхозларида, кўпчилик бригадаларда ғўза парвариши агротехника талаблари асосида олиб борилаётганлигини кўриб хурсанд бўлдилар.

— Ленин орденли Самарқанд областининг меҳнаткашлари, — деди текшириш якунлари муҳокама қилинган область кенгашида тожик пахтакорларининг вакили, «Сельхозтехника» республика бирлашмаси раисининг ўринбосари А. Умаров, — тўла гектарларни таъминлашда яхши натижаларга эришишган. Барча майдондаги ғўзани озиқлантириш ва группа усулида суғориш бўйича самарқандликлардан кўпгина тажрибаларни ўргандик. Шу нарса бизни жуда қувонтирдики, Самарқанд пахтакорлари юқори ҳосилга дастлабки замин яратиб, бу йил қўшимча яна 30 минг тонна пахта етиштиришга бел боғлаганлар. Бу ташаббусни чин юракдан табриклаймиз. Агарда мавжуд резервлардан тўғри, унумли фойдаланилса, бу юксак мажбуриятни ошириб бажариш, ҳар бир район ва хўжалик пахтадан юқори ҳосил етиштиришда янги марраларни қўлга киритиши мумкин.

Колхоз раислари, совхоз директорлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, район раҳбар ходимлари иштирокида Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз клубида бўлиб ўтган область кенгашида мусобақадошлар айни вақтда ғўза парваришидаги бир қанча нуқсонларни ҳам кўрсатдилар. Баъзи хўжаликларда ҳашаротга қарши кураш яхши йўлга қўйилмаган. 3-4 тадан кўсаклаган, ҳосил шохлари етарли бўлган пайкалларда ғўзани танлаб чеканка қилишга киришилмаган. Айрим жойларда «бегона ўтлар йўқ, ғўзамиз ҳар йилгидан яхши» деган кайфият билан қатор ораларини сифатли юмшатишга эътибор бермай қўйилган.

Мусобақадошлар авжи паст ғўзаларни парвариш қилиш талабга жавоб бермаслигини алоҳида таъкидладилар. Областда 10 минг гектар майдондаги ғўза яхши ривожланмаган. Ана шу майдондаги экинни июль ва август ойларида камида уч марта чуқур культивация қилиш, ҳар сафар суғорганда «шарбат» оқизиш кераклиги таъкидланди.

Каттақўрғон ва Пастдарғом район партия комитетларининг секретарлари С. Тўқлиев, У. Шоражабов, «Даҳбед» пахтачилик совхозининг директори А. Юсупов, Булунғур районидаги «Правда» колхозининг раиси У. Шохўжаев ва бошқа ўртоқлар мусобақадошларнинг маслаҳатлари асосида конкрет тадбирлар белгилаб олинганлигини, ғўза парвариши, айниқса суғориш учун қўшимча кучлар сафарбар этилганлигини айтдилар. Каттақўрғон районидаги «Правда», «Октябрь», Навоий номли, Тельман номли колхозларда ғўзасининг авжи паст карталар аниқланиб чиқилди. Ҳар картада қандай тадбирлар кўриш кераклиги белгиланди. Колхозларда қўшимча маҳаллий ўғит тўплаш учун транспорт бригадалари ташкил этилди. Қатор ораларини чуқур культивация қилиш, суғоришни «шарбат» оқизиш билан қўшиб олиб бориш тадбирлари кўриляпти.

Мусобақадошлар таклифи билан ғўза парваришини қўшимча олинган мажбурият асосида уюштириш, ҳосил тўплаш, паст ғўзаларни тезда олдинги ғўзалар даражасига етказиш, ҳар бир шонани гулга ва гулни тўқ кўсакка айлантириш учун областда зарбдор қирқ беш кунлик ўтказишга қарор қилинди.

Л. ЭРГАШЕВ.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

«ҲАЁТИМИЗ БУНДАЙ ЭМАС-КУ»

Ўзбекистон Министрлар Советининг Кинематография давлат комитети, «Ўзбекфильм» киностудияси бадиий совети ва республика Кинематографистлар Союзи секретариати билан биргаликда «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 3 июль сонида «Лайлак келди, ёз бўлди» фильми ҳақида босилган «Ҳаётимиз бундай эмас-ку» деган редакцион мақоласини муҳокама қилди.

Редакцияга юборилган жавобда айтилишича, газета ўзининг «Ҳаётимиз бундай эмас-ку» мақоласида «Лайлак келди, ёз бўлди» фильмининг қатор камчиликларини тўғри танқид қилган. Жумладан, газета фильм авторларининг ҳаётий материални чуқур ўрганмаганини тўғри кўрсатган. Мақолада фильм авторларининг айрим ҳаёт лавҳаларини ифодалашда меъёр туйғусига риоя қилмаганликлари тўғри таъкидланган. Натижада, фильмда натуралистик саҳналар кўпайиб кетгану, қишлоқ меҳнаткашларининг кўп қиррали бой ҳаёти ўз бадиий ифодасини топмаган. Авторлар ўз қаҳрамонларининг хатти-ҳаракатларини, уларнинг орзу-умидларини, ўйларини, муҳаббат ва бурч масалаларига муносабатларини тўлароқ ва мукаммалроқ очиб беришлари лозим эди.

Ўзбекистон Кинематография давлат комитети ва Ўзбекистон кинематографистлар союзи секретариати «Совет Ўзбекистони»да эълон қилинган «Ҳаётимиз бундай эмас-ку» деган мақола муносабати билан келажакда бундай камчиликларнинг олдини олишга, «Ўзбекфильм» студияси суратга олаётган асарларнинг ғоявий ва бадиий қимматини оширишга қаратилган қатор тадбирлар белгилади.

ЧЕКАНКА БОШЛАНДИ

Жарқўрғон районидаги «Москва» колхозининг аъзолари ғўза парваришида агротехника қоидаларига тўла риоя қилмоқдалар. Вақтида культивация қилинган, қондириб суғорилиб, етарли озиқлантирилган ғўзаларнинг ҳар тупида ҳозир 13-14 тадан ҳосил шохи ва 5-6 тадан кўсак санаш мумкин.

Бригада меҳнатсеварлари июль ойида ҳосил тўплаш тадбирларини қизғин амалга оширмоқдалар. Машина теримига ажратилган 50 гектар майдондаги ғўзани чеканка қилишга киришилди.

И. ИСКАНДАРОВ.

Кеча республикамиз пойтахтига қардош Озарбайжон ССРдан ўзаро текшириш бригадаси келди. Улар группаларга бўлиниб, Тошкент ва Сирдарё областларининг хўжаликларига борадилар. Суратда: озарбайжонлик меҳмонлар.

А. Абалян фотоси.

ТОШКЕНТДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент шаҳар партия комитети Ўзбекистон пойтахтида зилзила оқибатларини тугатиш ва қурилиш ишларининг боришига бағишлаб 19 июлда матбуот конференцияси ўтказди. Матбуот конференциясида газета, радио, информация агентликлари, телевидение ходимлари, пропагандистлар қатнашдилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ҳ. А. Асомов зилзиладан зарар кўрган шаҳарликларнинг оилалари уй-жойлар билан қандай таъминланаётганлиги тўғрисида, биринчи сентябрда бошланадиган янги ўқув йилига мактаблар қандай тайёрланаётганлиги ҳақида гапириб берди. Зилзиладан энг кўп зарар кўрган шаҳар марказини реконструкция қилиш плани ҳақидаги, янги микрорайонлар барпо этиш, водопровод ва бошқа коммуникациялар ўтказиш ҳақидаги, шаҳар транспортини ривожлантириш тўғрисидаги ахборот тўпланганларда айниқса зўр қизиқиш туғдирди.

«Главташкентстрой»нинг автомобиль парки қарийб 1 минг 500 машинага кўпайганлиги, экскаваторлар икки баравар ортганлиги, ҳозирги вақтда қурилиш ишларида фойдаланилаётган бошқа машиналар ҳам анча кўпайганлиги айтиб ўтилди.

Матбуот конференциясининг қатнашчилари «Укрстрой» трестининг бошлиғи А. Н. Шепетильниковнинг сўзини зўр қизиқиш билан тингладилар.

Ўзбекистон ва Тарас Шевченко кўчалари районида «Украина» квартали қурила бошланганлигини айтди.

Матбуот конференциясида Сергели йўлдош шаҳарининг қурилиши тўғрисида, тошкентлик оилаларни Ўзбекистоннинг ва иттифоқдош республикаларнинг бошқа шаҳарларига кўчириш қандай бораётганлиги тўғрисида ҳам ахборот берилди.

(ЎзТАГ).

Газета саҳифаларида ДАДАЖОНОВ ИЗИДАН

Республикамизнинг машҳур механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажоновнинг «Механизатор, жасорат кўрсат!» деган хати қишлоқ меҳнаткашларининг, айниқса механизаторларининг ғайратига ғайрат қўшди.

Мамажон Дадажонов ташаббусига қўшилган механизаторларнинг шу кундаги меҳнати, машина теримига тайёргарлик соҳасида олиб бораётган ишлари газеталаримиз саҳифаларида кенг акс эттириляпти. Чунончи, Избоскан районида чиқадиган «ПАХТАКОР» газетаси ўзининг бир қанча материалларини ана шу мавзуга бағишлади. Райондаги «Победа» колхозининг механизатори М. Болтабоев ўзининг «Жасорат кўрсатамиз» сарлавҳали мақоласида хўжалик механизаторлари ғўзаларни машина теримига мослаб парвариш қилаётгани, бу соҳадаги ютуқ ва камчиликлар ҳақида гапиради. «Мен Абдумалик Жалилов бошлиқ бригада далаларидаги ҳосилнинг қарийб ҳаммасини машинада териб олишга бел боғладим», деб ёзади у.

Янгийўл район «ЯНГИЙЎЛ» газетаси ҳам М. Дадажонов издошлари ҳақида ўз саҳифаларида хилма-хил материаллар бериб боряпти. Масалан, Ҳ. Турсунқулов номли колхознинг комплекс механизациялашган звеноси бошлиғи Омон Собиров «Ҳозирги ҳаракат — хирмонга баракат» сарлавҳали мақоласида машҳур механизатор чақириғи асосида колхозда машина теримига тайёргарлик кучайиб кетгани, бу соҳада колхоз партия комитети, правление, барча механизаторлар нималар қилаётгани тўғрисида ҳаяжонланиб ёзади. Гулистон районида чиқадиган «ГУЛИСТОН» газетаси ҳам машҳур механизатор издошлари ҳақида материаллар бериб боряпти. Чунончи, райондаги Карл Маркс номли колхоз механизатори Д. Тўраев машина терими билан алоқадор бўлган бир қатор яхши фикрларни газета саҳифасида баён қилган.

ЖАНГОВАР ФАРЗАНДЛАРИМИЗ ҲАЁТИДАН

ВАТАН ПОСБОНЛАРИ

Бўлинмамизда турли миллат фарзандлари хизмат қиладилар. Улар бир-бирлари билан бир оила фарзандларидек иноқ яшашади, машғулотларга бирга тайёрланиб, бирга дам олишади. Ана шу кўп миллатли бўлинмамизда ўзбекистонлик йигитлар ҳам хизмат қилмоқдалар. Улар ҳарбий билим ва техникани эгаллашда намуна бўлаётирлар.

Ҳарбий хизматга Самарқанд областидан чақирилган Амир Бобомирзаев бошқараётган бўлим илғор бўлимлардан биридир. У ёш матросларга ўз билим ва тажрибасини қунт билан ўргатмоқда. Старший матрос Нурулла Аҳмедов эса сержантнинг биринчи ёрдамчиси. У бўлинмадаги энг яхши мутахассислардан. Старший матрос командирлик томонидан топширилган топшириқларни ўз вақтида аъло бажаради.

Бизнинг бўлинмамизда сержант А. Бобомирзаев ва матрос Н. Аҳмедов каби Ватан олдидаги ўз йигитлик бурчини шараф билан адо этаётган ўзбек ўғлонлари кўплаб топилади. Матрослардан Усмон Исмоилов ва Убай Иброҳимов ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Ҳарбий билим ва сиёсий тайёргарликда қўлга киритаётган юқори кўрсаткичлари учун улар командирлик томонидан бир қанча ташаккурномалар олдилар. Жангчилар кўкрагида порлаб турган «Совет армияси аълочиси» значоги ҳам Ватан посбонлари хизматига берилган юксак баҳодир.

Капитан Е. ЕФРЕМОВ.

В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия заводи коллективининг индустриямиз равнақи учун олиб бораётган курашига муносиб ҳисса қўшаётганлар орасида пўлат эритувчи З. Шамсиев ҳам бор. Шу кеча-кундузда олов рўпарасида туриб меҳнат қилиш қаҳрамонларга хос хислат эканлигини ҳамма ҳам тан олади. Пўлат эритувчи З. Шамсиев печь қувватидан унумли фойдаланиб, смена топшириқларини муттасил ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлаётир.

А. Абалян фотоси.

АХЛОҚ МАВЗУИДА

ОДАМ БОЛАСИ БЎЛ!

1960 йилнинг сўлим баҳори. Ҳаммаёқда гул, гўзаллик жилваланади. Кишиларнинг кўнгли ҳам гул каби очилгандай. Ҳамманинг чеҳрасида табассум. Қир қўйнида чўпон, кўкда қушлар, ерда одамлар куйлайди — табиат куйлайди.

Аммо елиб бораётган поездда ўтирган Йўлдошалигина хафаҳол, ўйчан. У ҳеч нарсани ўйламасликка тиришади. Лекин хаёли бунга йўл бермайди.

Хаёллар Йўлдошалини гоҳ қишлоқда, кўз ёши билан қолган онаси ва сингиллари томон, гоҳо 40 йиллик умр йўлдошини фарзандлари билан ҳайдаган бераҳм отаси томон етаклар эди.

Онасининг кўзи ожиз бўлиб қолгани, синглисининг дунёдан бутунлай кўз юмганини ўйлаб орзиқди. Бағри тош отасининг ножўя ишлари эса йигитни қишлоқдан бош олиб кетишга мажбур этди.

Йўлдошали Тошкентга етиб келибоқ ишга жойлашиб олишга уринди. У «Таштрам»га кириб аввал кондуктор, кейин вагон ҳайдовчи бўлиб ишлади. Дўст орттирди, ўзини меҳнат билан овутди. Бир куни дўстларидан бири турмуш қуриш ҳақида гап очиб, бир қиз билан таништириб қўймоқчи эканлигини айтди. У розилик билдирди. Ҳабиба исмли қиз билан танишди.

Йўлдошалининг ҳовли-жойи бўлмаганлиги сабабли, Ҳабибанинг ота-онаси ўғлим деб уни уйларига қабул қилишди. Икки дил муҳаббати яна қувончлар келтирди. Улар Равшан, Толиба исмли фарзанд кўрдилар. Бу вақтда Йўлдошали оламга қайта туғилгандай бўлди. Кўп ўтмай яхши ният билан ҳовли олдилар. Икки ёшнинг бахтиёрлиги, фарзандларининг шодлиги узоққа бормади...

Йўлдошалининг отаси Хожиакбар «Ўзбекистон» колхози территориясида яшаса ҳам бирор марта далага чиқиб, эл-юрт билан бир сафда хизмат қилмаган. Хожиакбар ота фақат ўз боғини парвариш қилди, ўз ерини чопди. Умр бўйи шундай қилгани учун эл-юрт эътиборидан бенасиб бўлди.

У тош меҳр бўлгани учун ҳам қирқ йиллик умр йўлдошини уч фарзанди билан уйидан ҳайдаб юборди. Ўшанда шафқат сўраб термулган ўғли Йўлдошалига қиё ҳам қарамаганди. Унинг юраги муҳаббат, ҳаёт лаззати, ширин орзу-истак нима эканлигини ҳам билмасди. Шунинг учун у Рихси, Зеби... каби аёлларнинг кўз-ёшини дарё қилиб оқизди. Фарзандларига хам шафқат қилмади. Ҳозир ҳатто уларнинг номларини ҳам эслай олмайди.

Лекин у бетоб бўлиб қолгани учунми, балки боғдаги дов-дарахтларига қарай олмаганлиги ва бу йилги даромаднинг камайиб кетишидан қўрққани учунми, негадир Йўлдошалини эслади ва уни чақиртириб юборди. Ҳа, қачонлардир ҳайдаган ота бош фарзандини эслади. Бундай шахс учун мана шу эслашнинг ўзи ҳам катта гап эди. Йўлдошали Ҳабиба билан маслаҳатлашиб, қишлоққа болалари билан боришга қарор қилди.

Келиннинг эшикдан кириб келаётганини кўрган Хожиакбар ота ўзи чақиртириб юборган ўғлига меҳр кўзи билан эмас, ғазаб билан боқди, лоақал невараларини эркаламади ҳам. Ахир у соғинч нима эканлигини билмасди-да!

Йўлдошалининг икки фарзандли бўлганини кўриб, ота бошқа йўл тута бошлади. У ўғлининг оиласини бузиш йўлига ўтди.

— Агар мени ҳурмат қилсанг, фарзандим бўлсанг Ҳабиба билан ажралишгин, — деди у бир куни ўғлига. — Қишлоғимизда ҳам сенга лойиқ қизлар топилади.

— Отажон, болаларимчи?

Лекин ота оқ қиламан, кўк қиламан, деб туриб олди.

Йўлдошали хотини ва болаларини вақтинчалик, бўлса ҳам Тошкентга юбориб туришга қарор қилди. Оиласини Тошкентга қўйиб келган Йўлдошали энди отаси билан бирга боғ ишлари билан шуғуллана бошлади. Кунлар ўтаверди. Хожиакбар ота эса ўғлини уйлантиришга шошиларди. Икки уч бор сўз очганида Йўлдошали рад жавобини берди. У кўп ўйлади. Ҳабибани деса, отаси қўймаяпти, отасини деса, оила, фарзанд виждонини қийнайди.

Орадан уч ой вақт ўтди. Бу давр ичида Йўлдошали фарзандларининг секин-аста хотирасидан кўтарилаётганини сезди. Шунинг учун ҳам бу давр мобайнида «дада»лаб, жажжи қўлларини узатиб қолган жигаргўшаларидан хабар олмади. Улар ҳақида қайғурмади.

Ҳабиба Йўлдошалининг келмаётганидан ҳавотирланиб, не-не хаёлларга бормади. Устма-уст мактуб юборди. Маҳалла активлари ҳам Йўлдошалининг ҳолидан бехабар қолмади. Масалани муҳокама қилиб, уни нотўғри йўлдан қайтариб фарзандлари томон кузатиб қўйдилар.

Лекин Йўлдошалининг хаёли отасида. Ота уни Наманганга қайтишга ундайди. У нотинч. Фарзандларига ҳам аввалгидай меҳри йўқ. Хотинига кўрслик қилади. Шунинг учун бўлса керак на фарзандларига кийим-кечак олиб беради, на уларни эркалаб суяди. «Тезроқ етиб кел, уйлантириш тараддудини кўриб қўйдим» мазмунида ёзилган хатлар шу кунларда уни яна хаёлга чўмдириб қўйган.

Йўлдошали! Ота — падар. Уни ҳурмат қилиш, маслаҳатларига қулоқ солиш, ҳар бир фарзанднинг муқаддас бурчи. Лекин отанг боласи эмас, одам боласи бўл, — деган мақол ҳам бор халқимизда. Отани бошга кўтараман деб оталик бурчини унутган одам элга манзур эмас.

М. АБДУСАМАТОВА,
Қ. ДЕҲҚОНОВ.
Наманган районы.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

УЙИМИЗ ЗИЙНАТИ

Бошқармамиз инженер-техник ходимлари ва унга қарашли корхоналарнинг коллективлари жуда яхши биладиларки, ўзлари ишлаб чиқарган мебеллар совет кишилари хонадонини кўркам қилади, унга зийнат бағишлайди, аҳолининг тўкис ва фаровон ҳаёт кечираётганлигини кўз-кўз қилиб туради. Шунинг учун ҳам мебелчи мутахассисларимиз ва кўп минг кишилик мебелсозлар коллективлари бутун куч, маҳоратларини қобилиятларини аҳолига кўплаб кўркам, қулай ва арзон маҳсулотлар етказиб беришга сафарбар қилаётирлар.

Шундай ният билан корхоналарда янги техника ва илғор технология кенг жорий қилинмоқда. Бу эса ўз навбатида ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини ошириш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, мебелларнинг сифатини яхшилаш ва маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқариш имконини бераётир. Кейинги йилларда республика мебель саноати анча ривожланди. 1965 йилда бошқармага қарашли корхоналар 22,24 миллион сўмлик ёки 1959 йилдагига қараганда уч баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Ўтган етти йилликда республикада мебель ишлаб чиқариш анча кўпайган бўлса-да, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда шундай маҳсулотлар тайёрлаш юзасидан анча орқада қолмоқдамиз. Ўзбекистон партия ва ҳукумати ана шу аҳволга барҳам бериш юзасидан жуда муҳим тадбирларни амалга оширмоқда. Янги беш йилликда мебель ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш назарда тутилади. 1970 йилда бошқармамизга қарашли корхоналар коллективлари 44 миллион сўмлик мебель тайёрлайдилар. Бу эса 1965 йилдагига қараганда икки баравар, 1959 йилдагига нисбатан эса 6 баравар ортиқдир.

Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришда аҳолининг мебелга нисбатан ўсиб бораётган эҳтиёжлари алоҳида ҳисобга олинади. Агар беш йилликда бутун мамлакатимизда мебель ишлаб чиқариш ҳажми 46 процент ортса, Ўзбекистонда шу давр ичида мебель тайёрлаш ҳажми 74 процент кўпаяди. Бошқармага қарашли корхоналарда ўтган йили мебелларнинг турига қараб ихтисослаштириш тадбирлари кўрила бошлаган эди. Ўз навбатида бундай тадбир мебель ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва маҳсулот сифатини оширишда жуда яхши йўл эканлигини исбот қилди. Ихтисослаштиришда СССР Госплани ҳузуридаги давлат комитетининг кўрсатмалари алоҳида ҳисобга олинди. Эскириб қолган, аҳоли унча хуш кўрмаётган мебеллар ишлаб чиқариш тўхтатилди. Уларнинг ўрнига янги хил моделдаги мебелларни кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Шу йилнинг биринчи ярмида республика корхоналарида мебелларнинг 22 та янги хилини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Корхоналарни замонавий машина-ускуналар билан жиҳозлаш ҳам назар-эътиборимизда. Биринчи навбатда ёғоч йўниш ва пардозлаш ишларини механизациялаш учун курашмоқдамиз. Ўтган йилнинг ўзида корхоналарда 122 та технология ускунаси ўрнатилди. Сермеҳнат жараёнларни механизмлар зиммасига юклашга қаратилган бошқа бир қатор тадбирлар ҳам амалга оширилди. Ишлаб чиқаришни қуруқ ёғоч ва тахталар билан ҳамиша таъминлаб турадиган юқори унумли қуритиш агрегатлари ишга туширилди. Мебель қисмларини кооперация йўли билан тайёрлашга ҳам эътибор қилинмоқда. Ана шу тадбирларнинг тўла-тўкис амалга оширилиши товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, кўплаб миқдорда қулай ва арзон, замонавий ва кўркам мебеллар тайёрлашни кўпайтириш имконини беради.

Республика мебель саноати корхоналари коллективлари беш йилликнинг ҳар бир кунини меҳнатда янги зафарлар билан нишонламоқдалар. Маҳсулот тайёрлаш ҳажми бўйича ярим йиллик план 103,6 процент, мебеллар ишлаб чиқариш плани 103,3 процент адо этилди. Олти ойда пландан ташқари 476 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан 373 минг сўмлик мебель ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 103,9 процент адо этилди. Бир сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга сарфланадиган харажатлар беш ойда 1,09 тийин арзонлашди. Тошкентдаги «Ватан» мебель фирмаси (директори ўртоқ А. Ким) олти ойлик планни 104,2 процент, Олмалиқ мебель фабрикаси (директори ўртоқ Г. Круповлянский) 103,2 процент, Андижон мебель фабрикаси (директори ўртоқ Х. Акромов) 104,9 процент бажарди. Урганч ёғочни қайта ишлаш комбинати коллективи ҳам ўтган ойларда яхши ишлади. Олти ойлик планни 133,4 процент бажаришга муваффақ бўлди.

Ўзбекистонда биринчи марта комплектли мебелларнинг янги хилини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳозир республика мебель корхоналари ошхона ва уй гарнитурлари, дам олиш бурчаги учун махсус мебеллар, овқатланиладиган ва дам олинадиган хоналарда ишлатиладиган мебелларни кўплаб тайёрламоқдалар. Тошкентдаги «Шарқ» мебель фирмаси ишлаб чиқараётган эфир локлар билан пардозланган мебеллар катта қизиқиш туғдирмоқда. Шундай мебеллар комплектларидан фирма коллективи йил охиригача 1200 тадан ортиқ ишлаб чиқарди. Олмалиқ мебель фабрикасида тайёрланаётган «Юность» мебель комплектлари ҳам чиройли ва фойдаланиш учун қулай. Бундай мебеллар шу куннинг эстетик талабларига тўла жавоб беради.

1966 йил топшириқлари муваффақиятли бажариляпти. Мусобақанинг ярим йиллик якунида Олмалиқ мебель фабрикаси биринчи ўринни эгаллади ва биринчи даражали мукофотни олишга эришди. Наманган мебель фабрикасининг меҳнат аҳли учинчи ўринни ва учинчи даражали пул мукофотини олди. Мебель корхоналарида ўз ишини жуда яхши билган моҳир мутахассислар кўпайиб бормоқда. А. Заровнятних, Б. Солихов, А. Солопов, Г. Аноров («Ватан» мебель фирмаси), У. Маматалиев, У. Йўлдошев, К. Исроилов (Андижон мебель фабрикаси), Х. Искандаров, У. Султонов, С. Содиқов, А. Юсупов, Ю. Вискавин («Шарқ» мебель фирмаси) ва бошқа жуда кўп ўртоқлар шундай юқори малакали мутахассислардан ҳисобланадилар. Улар беш йиллик топшириқларини бажаришда, янги техникани жорий қилишда, илғор технологияни дадил қўллашда, энг яхши ва чидамли материаллардан фойдаланишда, технология жараёнларини такомиллаштиришда байроқдор бўлмоқдалар.

Республикада мебель саноатини янада жадал ривожлантириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Агар ўтган етти йилликда 3,5 миллион сўм капитал маблағ сарфланган бўлса, янги беш йилликда сарфланадиган капитал маблағлар ҳажми 23,5 миллион сўмни ташкил қилади. Беш йилликда янги мебель корхоналари ҳам қурилади. Тошкентда йирик мебель комбинати барпо қилинади. У йилига 16 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқара олади. «Шарқ» мебель фирмаси реконструкция қилинади. Натижада бу корхона йилига камида 9 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлайдиган бўлади. Фақат шу икки корхона тайёрлаган мебеллар 1965 йилда бутун республикадаги барча корхоналар ишлаб чиқарган маҳсулотлар ҳажмига баравар келади. Келгуси йилнинг ўзида 8,6 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилади. Бу 1966 йилда ўзлаштириладиган маблағдан 16 баравар кўп демакдир. Мана шуларнинг ҳаммаси аҳолининг мебелга бўлган эҳтиёжини қондириш соҳасида катта қадам бўлади.

Мебель корхоналарини ихтисослаштириш соҳасидаги ишлар давом эттирилади. Болалар мебеллари, мактаб мебеллари, медицина мебеллари ишлаб чиқарадиган алоҳида фабрика ҳамда цехлар ташкил қилинади. Мебель ва ёғочсозлик бошқармаси ҳар йили кўргазмалар ташкил қилади. Бу кўргазмаларда янги хил мебеллар намойиш қилинади ва сотилади. Ана шу йўл билан харидорларнинг фикр ва мулоҳазалари тўпланади, сотилган мебелларга қараб аҳолининг қандай маҳсулотларга кўпроқ иштиёқманд эканлиги билиб олинади. Корхоналарнинг иши шунга қараб ўзгартирилади, янги маҳсулотларни оммавий равишда ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Навбатдаги шундай кўргазма август ойида Тошкентдаги Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида намойиш қилинади. Биринчи марта ёнғоқ, акация, қайрағоч ва шу каби маҳаллий материаллардан мебель ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Республика партия ва ҳукумати мебель саноатини юксалтириш билан боғлиқ бўлган масалаларни ўз вақтида ишчанлик билан ҳал этмоқда. Бу соҳадаги барча талабларимизни қондиряпти. Ўзбекистон мебелчилари беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бошланган мусобақани янада кенг қулоч ёйдиравердилар.

Ҳ. МАЪРУПОВ,
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати бошқармасининг бошлиғи.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

Хоразм. Область музикали драма ва комедия театрининг коллективи ёш драматург Қ. Матризоевнинг «Махтумқули» музикали драмасини саҳналаштирди.

Х. Хўжаев.

* * *

Тошкент. Оққўрғон район марказидан «Ленинизм» колхозига борадиган 20 километрли йўлга асфальт ётқизилди.

Қ. Сайдинохунов.

* * *

Андижон. Чуст районидаги «Ленинград» колхозида қисқа вақт ичида иккита ўрта мактаб, ҳаммом, иккита янги магазин ва иккита медицина пункти қурилиб, ишга туширилди.

М. Каттабоев.

* * *

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини 830 киши битириб чиқди. Малакали ёш ўқитувчилар республикамизнинг ва қардош республикаларнинг мактабларида ишлаш учун жўнаб кетдилар.

В. БОГДАСАРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИДА босилгандан кейин

ШУҲРАТНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙ

Фарғона область, Киров район партия комитети хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 6 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада район колхоз ва совхозларида ғўза парвариши сусайтириб юборилгани, ишчи кучи, техника воситалари пахтадан юқори ҳосил етиштиришга тўла сафарбар этилмаётгани, культивация билан суғориш ва экинни озиқлантириш ўртасида узилишга йўл қўйилаётгани, дала меҳнаткашларига етарли маданий-маиший шароит яратиб берилмагани танқид қилинган эди.

Танқидий мақола район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, унда келтирилган фактлар мутлақо тўғри деб топилди. Хўжаликларда ғўза парваришини кучайтириш билан зиммага олинган социалистик мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштиришга қаратилган тадбирлар белгиланди. Жумладан, ғўза парваришида қатнашаётган кишилар сони қарийб 3 минг кишига кўпайтирилди. Колхоз ва совхозлардаги бекор турган универсал тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари, агрегатлар ишга солинди. Машъал Хоразм области пахтакорларининг мурожаати, донгдор механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажоновнинг хати пахтакорлар орасида яна бир карра муҳокама қилиб чиқилди. Ҳар бир хўжалик, бўлим, бригада ва звенода экинни суғориш, культивация, озиқлантириш, ҳашаротга қарши курашни бир-бирига уйғунлаштириб олиб бориш чоралари кўрилди. Дала меҳнаткашлари орасида интизом мустаҳкамланди, илғорларни рағбатлантириш, моддий манфаатдорлик принципини кучайтириш тадбирлари кўрилаётир. Партия ташкилотлари омма орасида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтирмоқда. Дала шийпонлари меҳнат аҳлининг чинакам ҳордиқ чиқариш жойига айлантирилди. Район меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, беш йилликнинг биринчи босқичида давлатимизга пландаги 45 минг 158 тонна ўрнига 50 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилдилар.

ЯНГИ МАРРАЛАР

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми ишлаб чиққан янги иқтисодий системага ўтиш борасида бирмунча ишлар қилдик. Биз буни корхонамиз мутахассислари, коммунистларининг фикрини билишдан бошладик. Улар яхши ишлашимизга халақит бераётган камчиликларни рўй-рост кўрсатишди.

Мамлакат тўқимачилик корхоналарига аъло навли хом ашё етказиб беришни муқаддас бурч деб билган корхонамиз коллективи янги системанинг афзаллигини қисқа вақт ичида сеза бошлади. Ўтган давр мобайнида мутахассислар таклифи билан мавжуд цехларга замонавий асбоб-ускуналар келтириб ўрнатилди. Эски цехлар реконструкция қилинди. «ПО-160» маркали юқори навли момиқ ишлаб чиқарувчи тўртта агрегат монтаж қилиниб, ишга туширилди. Шунингдек, толани пресслаш иши ҳам тўла механизациялаштирилди. Ҳозиргача ишлатиб келинган Таганрог пресс машиналари «Б-374-А» типидаги қудратли агрегатлар билан алмаштирилди. «4Х-3М» маркали пахта тозалаш машиналари, «2 СБС» қуритиш барабанлари ҳам ишга туширилди. Шунингдек, эски ускуна ва механизмларни реконструкция қилишга катта эътибор берилди.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси корхонанинг ишлаб чиқариш қувватини оширди, маҳсулот таннархини арзонлаштириб, сифатини яхшилади. Заводимиз партия ташкилоти, касаба союз комитети билан ҳамкорликда ишчилар, инженер-техниклар ўртасида ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатини авж олдириб юборди. 1965 йил давомида 12 та ихтирочилик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 2,5 минг сўм тежаб қолинган бўлса, 1966 йилнинг ўтган беш ойи мобайнида шунча ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилиб, қарийб 3 минг сўмдан зиёд давлат маблағи иқтисод қилинди. Бундан ташқари, корхонамиз коллективи Москва ва Ленинград саноат корхоналари ишчиларининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, бир неча тонна сим, 11 тонна ёқилғи ҳамда 10 тоннадан зиёдроқ хом ашёни тежаб қолишга муваффақ бўлдилар. Бундай олижаноб ишларнинг ташаббускорлари, биринчи навбатда коммунист ва комсомоллар, ишлаб чиқариш новаторларидир. Механик Д. Ҳамроев, слесар С. Болтаев, М. Адизов, инженер А. Муродов, ишчилардан Д. Жабборов, М. Чурин, С. Файзуллаев сингари ихтирочи ва рационализаторларнинг номларини бутун заводимиз коллективи ҳурмат билан тилга оладилар.

Корхонамизнинг янги иқтисодий системага ўтганлиги катта афзалликлар бераётир Чунончи, бизда аввал рағбатлантириш фонди йўқ эди. Эндиликда бундай фонднинг вужудга келтирилиши туфайли ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги ортди. Маҳсулот сифати учун ҳар бир ишчи, инженер-техник қаттиқ қайғурадиган бўлиб қолди.

Янги беш йилликнинг биринчи йилида ишлаб чиқарилаётган ялпи маҳсулотнинг 90 процентини аъло сортларга топширамиз. Коллективимиз шиори ана шундай. Бу соҳада ҳозиргача талай ютуқларга эришилди. Корхонамиз ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг сифати хусусида Ленинград, Иваново, Смоленск областидаги Ярцевск ип-газлама комбинати коллективларидан келаётган мақтов хатлар фикримизнинг далилидир. Коллективимиз ўтган беш ойда мамлакат тўқимачилик корхоналарига пландан ташқари 300 тонна сифатли тола жўнатишга муваффақ бўлди. Мақсадимиз беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан 12 кун илгари бажариш, планга қўшимча бир неча юз тонна юқори сифатли тола, қарийб 200 тонна сифатли момиқ ишлаб чиқаришдир.

Янги беш йилликда корхонамиз янада юксалади. Маҳсулот сифатини ошириш, фойдани кўпайтириш ва сарф-харажатни камайтириш ҳаракатидамиз. Беш йиллик охирига бориб, заводимиз территорияси анча кенгаяди. Ишлаб чиқариш қуввати 1,5-2 ҳисса ортади. Ишчи хизматчиларнинг даромади кўпайиб, иш ҳафтаси қисқаради.

Шу кунларда корхонамизда яна бир қанча муҳим тадбирлар амалга ошириляпти. Кўпчилик цехлар, омборлар, майдончалар янги мавсумга мослаб жиҳозлантирилмоқда. Биз бу йил ўтган йилдагидан кўпроқ «оқ олтин»ни қабул қилиб олишга тайёрланяпмиз.

Р. ОТАҚУЛОВ.
Бухоро область, Ғиждувон пахта тозалаш заводининг директори.

УМУМХАЛҚ ИШИ

А. ҚУЧҚОРОВ,
Ўзбекистон ССР маориф министри.

КПСС XXIII съезди мактабларнинг бундан кейинги тараққиёт йўлини ва халқ маорифи соҳасида янги беш йилликда ҳал қилиниши зарур бўлган вазифаларни белгилаб берди. «Коммунистик қурилиш манфаатлари, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг съездга қилган ҳисобот докладида, — бундан буён ҳам мактаблар ишини яхшилашни, уларнинг моддий базасини мустаҳкамлашни, ўқув процессини такомиллаштиришни талаб қилади. Совет мактаби умумий таълим, меҳнат, политехника мактаби сифатида ривожланиши лозим». Партиямизнинг бу кўрсатмаларини бажариш халқ маорифи органларидан, мактабларнинг педагогик коллективларидан зўр куч ва ғайрат билан ишлашни талаб қилади.

1965—1966 ўқув йили республикамизнинг ҳамма областларида муваффақиятли якунланди. Минглаб ёшлар эса ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларини тамомладилар.

Маълумки, Тошкентда бўлган зилзила натижасида шаҳардаги ўнлаб мактаб бинолари ишдан чиқди. Шунинг учун имтиҳонларни бир ой олдин ўтказишга тўғри келди. Пойтахт мактаблари ўқувчилари бу имтиҳонларда ўзларининг пухта билимга эга эканликларини кўрсатдилар. 10—11-синфларни тамомлаган 12 минг ўқувчидан 1 минг 300 дан ортиғи олтин ва кумуш медаль олишга сазовор бўлди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1966 йилда умумий таълим мактабларини тамомлаб чиқадиган ёшларни ўқитишни кенгайтириш ва халқ хўжалигида ишга жойлаштириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, 10—11-синфларни тамомлаган йигит-қизлар олий, ўрта махсус ўқув юртларига ўқишга қабул қилинмоқда, саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришларида ишга жойлаштирилмоқда. Масалан, Тошкент область Орджоникидзе район мактаблари ўқувчиларининг слётида шаҳодатнома олган 2 мингдан ортиқ ёшнинг 1600 га яқини ишлаб чиқаришда қолиш истагини билдирди.

Ўқувчиларнинг ҳар тарафлама чуқур ва мустаҳкам билимга эга бўлишлари учун кураш — уларни мустақил ҳаётга, меҳнатга тайёрлашнинг энг муҳим омилидир. Бироқ баҳорги имтиҳонлар кўпгина ўқувчиларнинг тил-адабиёт, химия, рус тили, математика, физика, жамиятшунослик каби предметлардан ўқув программаси талаблари даражасида билим ололмаётганликларини ҳам кўрсатди.

Мактабларнинг педагогик коллективлари, халқ маорифи органлари ўқув йили якунларига партия ва ҳукуматимиз томонидан халқ маорифи системаси олдига қўйилган ғоят улкан вазифалар нуқтаи-назаридан баҳо беришлари, таълим ишидаги нуқсонларнинг келиб чиқиш сабабларини жиддий таҳлил қилишлари, келгуси ўқув йили учун ўзларига тегишли хулоса чиқариб олмоқлари зарур.

Ҳозирги кунларда республикамизда янги ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўриляпти. Партия, совет ташкилотлари, мактабларга оталик қилувчи корхоналар, колхоз ва совхозлар, кенг жамоатчилик ёрдамида янги мактаб бинолари, қўшимча синф хоналари қуриш, мавжуд биноларни барвақт ва сифатли ремонтдан чиқариш кўп жойларда жадаллик билан олиб бориляпти.

Тошкентда бўлиб ўтган мудҳиш зилзила шаҳар аҳолисининг тинчлигини бузди. Кўплаб уй-жойлар, жамоат бинолари, мактабларни ишдан чиқарди. Ўзбекистон партия ташкилоти ва ҳукумати зилзила оқибатларини тезда бартараф қилиш чораларини кўряптилар. Шаҳар жамоатчилиги мактабларда машғулотларнинг ўз вақтида бошланишини таъминлаш учун зўр ғайрат кўрсатмоқда. Киров районининг партия активи ва ота-оналар жамоатчилиги жуда катта аҳамиятга эга бўлган ватанпарварлик ташаббуси бошладилар. Улар маориф объектларидаги зилзила оқибатларини тугатишга ва 1 сентябрда райондаги барча мактабларда ўқув йилини уюшқоқлик билан бошлаб юборишга якдиллик билан аҳд қилдилар ҳамда шаҳардаги корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг меҳнаткашларига, бинокорларга, шаҳарнинг бутун аҳолисига мурожаат қилдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети кировликларнинг бу ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Самарқанд область Каттақўрғон район маорифчилари 105 мактабнинг ҳаммасини янги ўқув йилига тахт қилиб қўйганликлари ҳақида республикада биринчи бўлиб рапорт бердилар. Каттақўрғонликлар ташаббуси ҳам ҳамма жойда кенг қўллаб-қувватланиши лозим.

ТОҒ ЭТАКЛАРИДА

ЛАВҲА

Колхоз идорасининг шундоққина биқинидан тўрт томонга катта йўл кетади. Гуркираб ўсаётган пахтазорлар ичкарисига, чўлда ташкил бўлган фермаларга, тоғ этакларидаги мевазор боғларга олиб боради бу йўллар. Колхозчи ҳам, ферма ишчиси ҳам шу йўлдан ўтади. Юк ортилган азамат машиналар, хашак босилган тележкалар ғизиллаб ўтиб туради. Чорраҳадаги кўприк устига ётқизилган катта тош устида Ўрмон ака Ҳайдаров ўтиради. Диспетчердек, ким қаёққа кетаяпти, нима иш билан кетаяпти, қайси машина бугун қайси бригадага бориши, соат нечада қайтиши — ҳаммасини кузатиб ўтиради. Шу тош устида у буйруқлар беради, рапортлар қабул қилади. Колхознинг келажаги, ҳосилнинг тақдири ҳақида гоҳо ҳаёллар суради, режалар тузади. Шу тош устида ўтириб, баъзан эрталаб, баъзан кечқурунлари қисқа-қисқа суҳбатлар қуради, колхозчиларга маслаҳат беради, маслаҳатини тинглайди. Салкам 30 йилдан буён у колхозга раис, салкам ўттиз йилдан буён шундай қилади у. Одамлар бу кўприкни раиснинг идораси-ю, каттиқ тошни юмшоқ креслоси деб ҳазил қилишади.

Тонг отиб келаётган бир пайт эди. Тоғ ортидан ёмғир ювган лоладек қизариб қуёш кўтарилиб келяпти, қишлоқ ичидан одамларнинг бир-бирининг чақиргани, туни билан очқаб қолган қўй-қўзиларнинг «ба-бўси» эшитилиб қолди. Машиналар ғизиллаб ўта бошлади. Колхозчилар бирови велосипедда, бирови мотоциклда далага отланишди, катта машинада икки дуркин одамлар ўтиб кетишди, чўлга кетишди. Ферма мудири, қорачадан келган бўйдор йигит раисдан буйруқ олиб у ҳам мотоциклига ўт босди. Мактаб директори ремонтга ёғоч-тахта сўраб келибди. Ясли мудираси «Болаларга мол гўшти олмайман, қўй гўшти тўғрилаб берасиз...» деб оёқ тираб туриб олди...

Ниҳоят «идора» бир оз ҳоли қолгандек бўлди. Раис дўпписини қўлига олиб чеккасини қашлади-да;

— Мана энди, мухбирлар билан гаплашсак ҳам бўлади, — деб қўйди.

— Бизга ғўза парваришининг бориши ҳақида гапириб берсангиз.

— Ғўза парваришини гапириб бўлармикан... Яхшиси бориб кўриш керак. Ҳар бир туп ғўза ўзи ҳақида ўзи гапириб беради.

Колхоз районидаги йирик, сертармоқ хўжаликлардан. 2000 гектардан ортиқ майдонда «оқ олтин» ундиради, йил сайин минг-минглаб сўмлаб фойда келтираётган йирик фермаси, тоғ этакларида катта-катта майдонларда ўрикзор, анорзору, токзорлари бор. Ҳаммасидан ҳам бу колхоз миришкор пахтакорлари билан машҳур. 20-бригаданинг бошлиги Сотиболди Худойқулов чўлда, янги очилган ерларда пахта етиштиради. У ўтган йили гектаридан 32 центнердан хирмон кўтариб «бу атрофда ҳали-вери пахта битмайди, яхшиси бир-икки йил пиёз экиш керак...» деб юрган баъзи кишиларни қаттиқ уялтириб қўйди. Ишнинг кўзини билган бу йигит ўз аъзоларига ҳар бир меҳнат куни учун 4 сўм 21 тийиндан пул тақсимлаб берди. Сотиболди шу кеча-кундузда гектаридан 40 центнердан оширгиб хирмон кўтариш учун капа тикиб чўлга кўчиб чиқибди.

— Абдираҳимнинг ҳам шароити анча оғир! — деб қўйди раис.

— Унинг ерлари ҳам чўлдами?

— Йўқ, уники даштда.

Абдираҳим Боймуродов бошчилик қилаётган бригада ерлари чиндан ҳам тоғ ёнбағирларига жойлашган экан. 72 гектар пахта майдонининг бу бошидан нариги бошига етгунингизча бир километрча тепаликка кўтарилиб кетасиз. Баъзи пайкаллар иккинчисидан 5-6 метр баландда. Пайкаллар жуда майда, баъзиларига трактор ҳам кира олмайди.

— Бу ҳали йириклаштирганимиз, — деб тушунтирди ёш бригадир.

— Илгари бундан ҳам майдамиди?

— 200 дан ортиқ лахтак ер бор эди. Тракторни биридан иккинчисига баъзан кўтар-кўтар қилиб ўтказган пайтларимиз ҳам бўлган, ҳафталаб овора бўлганмиз...

Раис бригадир билан сув, қишлоқ ичкарисидан ташиб чиқилаётган маҳаллий ўғит хусусида бир паст гаплашиб ўтиргач, хайрлашиб жўнаб кетди.

Қорачадан келган, чайир, юзлари қиш изғиринларида, саратоннинг иссиқ шамолларида обдан қорайган, билак мускуллари қадоқ тошдек иргиб чиққан Абдираҳим Боймуродов билан кун бўйи бирга бўлдик, суҳбатлашдик. Камгап, мулоҳазали бу йигит бригадир этиб тайинланганда шу атрофлардан 16-17 центнердан ҳосил олишаркан, қўл меҳнати ҳаддан ташқари кўп бўлганидан, техникадан фойдаланишнинг имконияти жуда оз бўлгани сабабли пахтанинг таннархи қимматга тушиб, колхозчилар деярли даромад олишмас экан.

— Энди, ўзингиз биласиз, пахтанинг таннархи қиммат бўлса, ҳосилдорлик ҳар қанча юқори бўлса ҳам даромаднинг мазаси бўлмайди. Техника меҳнатни камайтиради; шуни ҳисобга олиб, механизацияга кўпроқ суянишнинг йўлини ахтардик. Мана, ҳосилдорлик ҳам ошди. Пахтамизнинг таннархи ҳам хийла арзонга туша бошлади.

Абдираҳим бошчилик қилаётган бригада ўтган йили гектаридан 31 центнердан олтин йиғиб олибди, ҳар бир центнер пахта учун 16 сўмдан пул сарфлабди, аъзоларига эса 3 сўм 42 тийиндан пул тақсимлаб берибди.

Пайкаллар оралаб юрибмиз, туни билан сувга қонган ғўзалар эрталабки қуёш нурида яшнаб, бўйини, ҳосилини кўз-кўзлаб турибди. Ҳар тупда 10-12 тадан ҳосил шохи, 4-5 тадан кўсак бор. Гул, шонанинг ҳисоби йўқ. Бригаданинг бутун пахта майдонидаги экин 3 марта комплекс парвариш қилинибди. Шу кеча-кундузда бутун кучни қишлоқ ичкарисидан маҳаллий ўғит йиғиб келишга сафарбар этишибди.

— Бу ерларга сув қўйиш ҳам хийла оғирдир? — сўраймиз Абдираҳимдан.

— Оғир ҳам гапми, машаққат! Ҳар 10-15 метрга чим босиб сувни тўхтатишга тўғри келади. Йигирма-ўттиз метрда ўқариқ тортиб суғорамиз.

Бригадада Тожибой ака, Холбува ака сингари миришкор сувчилар бор. Улар 30-35 йилдан буён сувчилик қилишади. Туну-кун экинни яшнатиб, ер бошидан кетишмайди. Айниқса Тожибой аканинг сув қўйиш санъатига қойил қолдик. 40 сотихча келадиган ер худди отнинг эгарига ўхшайди. Асов отни аста-секин минишга ўргатгандек, бу уста сувчи ҳам сувни жиловлаб олиб, моҳирлик билан пастга олиб тушяпти, моҳирлик билан юқорига олиб чиқиб, ниҳолларни қондиряпти.

Универсал ғўза ичида тўхтаб қолган экан. Абдираҳим сабабини аниқлаш мақсадида ўша томонга ўтиб кетди. Шохлари ҳар томонга қулоч отиб кетган қари ўрик дарахти остида кекса деҳқон Жамолиддин ака билан суҳбатлашиб ўтирдик. Кулиб, суҳбатдошини кулдириб сўзлайдиган бу одам гап бригадирга тақалганда,:

— Отаси қилолмаган ишни қилди бу бола... — деб қўйди аста.

— Қайси иш эди у?

— Абдираҳимнинг отаси Боймурод амаки бу атрофларда ўн йилча бригадирлик қилди. Ўзи ёмон одам эмас эди-ю, аммо ҳосилдорликни кўтаролмади... Абдираҳим ўқиган бола эмасми, мияни ишлатиб, ишни майда-чуйда лахтак ерларни бирлаштиришдан бошлади. Ўйиқ камайди, марза камайди дегандек тракторлар ҳам бемалол юрадиган бўлиб қолди-да... Ақл ёшда эмас, бошда деб шуни айтишади-да. Бир йил ичидаёқ каттани ака, кичигини ука деб одамларни уюштириб олди-ю, ҳосилни 30 центнерга чиқариб юборди. Шу боланинг тиришқоқлиги орқасида аъзоларимиз орден олди, медаль олдик... Эл севиб қолди бу болани. Лекин ўзиниям жиндек бир камчилиги бор, шуни бир танқид қилиб ўтинглар.

— Қанақа камчилик экан?

— Камчилиги шуки, уйига кам боради, бола-чақаси билан иши йўқ, ғўзадан бошқасини тан олмайди. Эртаю-кеч далада. Ҳали қарасангиз чолларга қўшилиб шўр тулётган, ҳали қарасангиз аёллар ичида ўт юлиб юрган, кечаси сувчилар ёнидан жилмайди. Майли, бригадир дегани мана шунақа куйди-пишди бўлгани яхши. Лекин бола-чақани ҳам унутиб юбормаслик керак-да, шундай эмасми?

Абдираҳим бошчилик қилаётган бригада аъзолари бу йил ер шароити жуда оғир бўлишига қарамай гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш учун астойдил енг шимаришибди.

Ниҳоллар бўлиқ, кўчатлар қалин, парвариш авжида. Энг муҳими одамларнинг кўнгли баланд, ер шароитини, унинг пасти-баландини яхши ўрганиб олган азамат йигит-қизлар чопиқда, ўғитлашда, суғоришда чарчаш билмай тер тўкяптилар, дур яратяптилар. Ёш бўлса ҳам кўпчиликка бош бўлиб, ҳалол меҳнати билан эл муҳаббатини қозонган, тоғ ёнбағирларидаги ўнқир-чўнқирларда мўл «оқ олтин» ундираётган Абдираҳим билан хайрлашар эканмиз, унинг хайрли ишларига муваффақиятлар тиладик.

Худойберди ТЎХТАБОЕВ,
Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхоз.

Озарбайжонлик қардошларимиз Тошкент зилзиласи оқибатларини тугатишда яқиндан ёрдам бераётирлар. Суратда: Боку уйсозлик комбинатининг Чилонзорда Озарбайжон кварталини барпо этаётган қурувчиларидан (чапдан): Б. Багиров, Д. Тохян, А. Муленков, И. Мамедов ва С. Чихун ўртоқларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРАЙЛИК

Биринчи стун — районлар; иккинчи стун — тайёрланган дағал хашак; учинчи стун — силос бостириш.

Ўзбекистон ССР районларида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг бориши тўғрисида 1966 йил 20 июлгача бўлган маълумот

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ	53,5	3,2
Оққўрғон	47,8	16,4
Бекобод	27,9	—
Бўка	51,7	3,7
Юқори Чирчиқ	65,2	—
Калинин	45,9	—
Орджоникидзе	69,6	1,2
Урта Чирчиқ	43,6	4,3
Янгийўл	71,9	—
СИРДАРЕ ОБЛАСТИ	57,7	5,9
Боёвут	78,2	—
Гулистон	38,5	4,8
Жеттисой	46,2	2,0
Жиззах	51,5	—
Зомин	49,9	36,5
Киров	62,4	—
Пахтаорол	68,2	—
Сирдарё	69,1	5,5
Фориш	62,6	—
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ	19,0	1,2
Олтиариқ	21,2	0,8
Охунбобоев	16,9	2,0
Бағдод	17,1	—
Киров	12,1	—
Қува	31,4	1,3
Ленинград	20,7	5,3
Поп	17,2	1,3
Узбекистон	12,6	0,1
Фарғона	22,0	1,6
АНДИЖОН ОБЛАСТИ	38,2	3,2
Андижон	30,7	19,9
Балиқчи	34,3	—
Бўз	40,1	—
Задарё	17,6	0,6
Избоскан	55,0	—
Қўрғонтепа	38,9	—
Ленинск	34,4	14,0
Москва	43,7	1,7
Наманган	27,5	3,8
Учқўрғон	36,5	0,8
Хўжаобод	49,4	—
Чуст	33,3	—
Янгиқўрғон	39,3	0,9
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ	35,0	3,0
Булунғур	38,7	1,5
Ғаллаорол	36,9	21,0
Иштихон	32,7	—
Каттақўрғон	33,1	0,6
Нарпай	22,1	—
Нурота	30,8	1,5
Пайариқ	50,8	4,7
Пастдарғом	27,8	1,0
Самарқанд	51,2	0,6
Ургут	44,7	—
Хатирчи	33,8	—
БУХОРО ОБЛАСТИ	17,2	—
Бухоро	21,2	—
Вобкент	16,0	—
Ғиждувон	14,3	—
Когон	10,2	—
Қоракўл	11,5	—
Конимех	93,6	—
Навоий	12,0	—
Томди	4,1	—
Ромитан	15,8	—
ҚАШҚАДАРЕ ОБЛАСТИ	22,8	3,7
Ғузор	18,6	5,8
Қарши	13,3	0.2
Косон	15,6	3,4
Қамаши	25,2	1,6
Чироқчи	30,7	3,0
Шаҳрисабз	26,2	4.7
Яккабоғ	31,1	8,5
СУРХОНДАРЕ ОБЛАСТИ	33,9	19,5
Бойсун	34,4	10,1
Денов	26,9	15,1
Жарқўрғон	39,2	52,7
Сариосиё	34,5	9,9
Термиз	46,4	16,0
Шеробод	29,3	7,7
Шўрчи	30,7	18,2
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ	13,5	—
Гурлан	7,1	—
Урганч	7,8	—
Хива	20,9	—
Ҳазорасп	17,4	—
Шовот	12,3	—
Янгиариқ	11,8	—
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР	4,5	—
Тўрткўл	2,3	—
Беруний	4,9	—
Амударё	3,1	—
Хўжайли	6,7	—
Қўнғирот	3,0	—
Кегайли	7,3	—
Чимбой	4,3	—
Тахтакўпир	5,0	—
Нукус	8,8	—
УЗБЕКИСТОН ССР БУЙИЧА ЖАМИ	28,9	3,3

Мактабларни янги ўқув йилига намунали тайёрлаш — давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишдир. Бу соҳада ҳали анчагина камчиликлар мавжуд. Қашқадарё, Сирдарё областларининг, Қорақалпоғистон Автоном республикасининг бир қатор районларида янги ўқув йилига тайёргарлик суст бормоқда.

Бу йил республика бўйича 24.148 ўринли мактаб бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилиши керак. Бироқ бу иш қониқарсиз бажарилмоқда. Қорақалпоғистон АССР, Сирдарё, Бухоро, Хоразм, Фарғона областларида беш ой давомида бирорта ҳам янги мактаб қуриб битказилмади. Бу областлардаги халқ маорифи органларининг айби билан қурилишлар учун ажратилган капитал маблағлар фойдаланилмай ётибди. Халқ маорифи бўлимлари мудирлари янги ўқув йилигача фойдаланишга топширилиши лозим бўлган ҳамма объектларда қурилишнинг барвақт тугалланишини таъминлашлари, бу ишда ўзибўларчилик, сансалорликка сира ҳам йўл қўймасликлари керак Мактаблар қурилиши графигини бузаётган ташкилотларга нисбатан муросасиз бўлиш, улардан ишнинг белгиланган вақтда, сифатли бажарилишини қатъий талаб қилиш зарур.

Республикамизнинг юзлаб колхозлари ўз кучлари ва маблағлари ҳисобига мактаб бинолари қураётирлар, мавжуд мактабларни кенгайтираётирлар. Колхозлар ўз ташаббуслари билан бу йил 45 минг ўринли мактаб бинолари қуриб беришга аҳд қилганлар. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқишга астойдил ҳаракат қиляптилар. Фарғона, Сурхондарё областларининг колхозлари бу ишда, айниқса, ташаббускор бўлаётирлар.

Бу ажойиб ташаббус ҳар тарафлама қўллаб-қувватлашга лойиқдир. Бироқ қурилиш материаллари ва ашёлари етишмаслиги сабабли баъзи колхозлар мактабларни ўз вақтида фойдаланишга топширолмаяптилар. Ўша ерлардаги қурилиш ташкилотлари мактабларни кўпинча иккинчи даражали объект ҳисоблаб, ишни чўзиб юбормоқдалар. Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг жойлардаги органлари бу ишда қатъий тартиб ўрнатишлари керак.

Ўқувчиларни дарсликлар ва ўқув қуроллари билан ўз вақтида таъминлаш — янги ўқув йилини пухта тайёргарлик билан кутиб олишнинг энг муҳим шартларидан биридир. Бу йил умумий таълим мактаблари 119 номда 11 миллион 740 минг нусхада дарслик, 51 номда 219,5 минг нусхада ўқув-методик адабиётлар ва кўргазмали қуроллар оладилар. Ҳозирги вақтда 10 миллион 345 минг нусхадаги дарсликлар босмадан чиқарилиб, китоб магазинларида, мактабларда сотилмоқда. «Ўқитувчи» нашриёти қолган дарсликларни ҳам барвақт босмадан чиқариб, савдо ташкилотларига юбориш тадбирларини кўриши зарур. Тошкент зилзиласи натижасида дарсликларни босмадан чиқариш ишларида бир қатор қийинчиликлар туғилди. Қардош республикалар бу соҳада ҳам бизга ёрдам қўлини чўздилар. Жумладан, Харьковдаги М. В. Фрунзе номидаги китоб фабрикаси «Ўқитувчи» нашриётининг илтимосига мувофиқ, ўзбек тилида 17 номда 1 миллион 665 минг нусхадаги дарсликни муддатидан олдин босмадан чиқариб, республикамизга юборди.

Босмадан чиққан ўқув адабиётларини сотишни уюштириш, асосан савдо ташкилотлари зиммасига тушади. Лекин халқ маорифи бўлимлари, мактабларнинг раҳбарлари бу ишдан четда қолмасликлари керак.

Республикамизда мактаблар тармоғи ва ўқувчилар контингенти шу қадар тез ўсиб бормоқдаки, миллионлаб нусхадаги дарсликлар ҳам уларнинг эҳтиёжини тўла қондиролмайди. Шунинг учун тутилган дарсликларни сотиб олиш ва сотиш ишларини ҳам ташкил этмоқ зарур.

Партия ва ҳукуматимиз ҳар бир ўғил-қизнинг ўқиши учун тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Мактаб ёшидаги болаларнинг умумий мажбурий таълим олишлари Қонун билан белгиланган. Янги ўқув йилига тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги кунларда мактаб ёшидаги болаларни рўйхатга олиш ишига алоҳида эътибор билан қараш, ота-оналар ўртасида педагогик пропагандани кучайтириш, мактаблар қошидаги интернатлар сонини кўпайтириш, муҳтож ўқувчиларга умумий мажбурий таълим фондидан ёрдам уюштириш, уларни бепул дарслик ва ўқув қуроллари билан таъминлаш лозим. Умумий мажбурий таълим — социалистик тузумимиз қўлга киритган энг муҳим ғалабалардан биридир. Бирорта ўғил ва қизнинг мактабдан четда қолишига йўл қўйиб бўлмайди.

Бу йил республикамиздаги олий ва ўрта педагогик ўқув юртларини 3700 дан ортиқ ёш ўқитувчи тамомлаб, мактабларга ишга боради. Халқ маорифи органлари ва педагогика олий ўқув юртлари уларнинг тайинланган жойга ўз вақтида етиб боришларини таъминлаш чораларини ҳозирданоқ кўришлари лозим. Ёш ўқитувчиларни меҳрибонлик билан кутиб олиш, уй-жой билан таъминлаш керак.

Август ойининг охирларида ўқитувчиларнинг традицион форуми — август кенгашлари ўтказилади. Халқ маорифи органлари бу кенгашни шундай ташкил этишлари керакки, ўқитувчилар ўқув-тарбия ишларидаги ютуқларни ўртоқлашиш билан бирга, бу соҳадаги жиддий нуқсонларни рўй-рост очиб ташласинлар, янги ўқув йили режаларини белгилаб олсинлар.

Бизда мактаб иши — умумхалқ иши. Шунинг учун ҳам халқ маорифи ходимлари партия ташкилотлари, кенг жамоатчилик ёрдамида мактабларни янги ўқув йилига барвақт, бекаму-кўст тайёрлаб қўйишларига шубҳа йўқ.

ТАҚРИЗ — ТИНИҚ ЧАШМАЛАР

ЗУЛФИЯ ЛИРИКАСИ ҲАҚИДА

«Зулфиянинг ҳаёт чашмаси бўлмиш илк шеърларини ўқиб, уларнинг мазасини татиб кўрганимизга кўп йиллар бўлди. Ўшандан буён шоиранинг ажиб шеърлари доимий ҳамроҳимиз бўлиб келади. Қаерда бўлмайлик, у шеърлар бизга ҳамдам ва ҳамфикрдир».

Миллион-миллион шеърият ихлосмандларининг юрак тўлқинларини ифода этган бу самимий сўзлар бошқирд шоирлари Муса Ғали ва Рафаэл Сафинларга мансубдир. Улар шоира шеърлари билан илк бор танишишни образли қилиб «Жазирамада оғир йўл босиб келаётган йўловчининг» кутилмаганда «шаффоф чашма» устидан чиқиб қолишига қиёс қилган эдилар.

Биз уларнинг бу фикрларига тўла қўшиламиз. Чиндан ҳам севикли шоирамизнинг ҳар бир шеъри тиниқликда, қалбларга ором бахш этишда шаффоф чашмани эслатади.

«Тошкент» бадиий адабиёт нашриёти шоиранинг кейинги даврда яратилган бир туркум шеърларини «Ўйлар» номида алоҳида китоб ҳолида босиб чиқарди. Юқоридаги фикрнинг исботи учун ана шу китобдаги шеърларга бир назар ташлашнинг ўзи ҳам кифоядир. Ундаги ҳар бир шеър катта қалбнинг миниатюр ифодаси, шу қалб пардасининг хилма-хил оҳанглари, шоира-лирик қаҳрамонининг ўзи, замондошлари, улуғ ва камтар, эркин ва фидокор коммунизм кишиларининг тақдири: ўтмиши, ҳозири, истиқболи ҳақидаги ўйлар, орзулар, ҳаётий хулосалардир.

Зулфия уларда ўз номидан, ижтимоий ҳаётга ўткир кўз билан боқувчи соф ниятли, покиза виждонли, она-Ватани, жонажон халқига содиқ, барча ғалабаларнинг илҳомчи ва ташкилотчиси Коммунистик партиянинг жанговар жангчиси номидан сўзлайди.

Бу лирик қаҳрамон ҳаётдан орқада қолишни, эришилган муваффақият билан кифояланиб, осойишталикка берилишни истамайди. Турғунлик унинг учун ёт. У янгидан янги булоқлар кўзини очади.

Игна билан мен қазиб қудуқ,
Ўша чашма кўзин очаман.
Кор қилмаса қалбимдаги ўт,
Сочим ёқиб учқун сочаман, —

дейди.

Шоиранинг лирик қаҳрамони ўз тақдирини халқ тақдири билан бир деб билади. Ўз тақдирини «Халқ тақдирин бир жилғаси» деб фараз этади. Катта-катта ишларда ўзининг ҳам улуши борлиги билан фахрланади. Ўз тақдирини халқ тақдири билан мустаҳкам боғлаганлиги учун ҳам ўзида мислсиз жасорат «Зангор кўкни бирдан сипқариб, ерни кафтда кунга тута оладиган» буюк қудрат, «Ойга фазо илмин сингдира оларлик» заковат ҳис этади. У тиним билмайди. Бугун Фарғона водийсида бўлса, эртага Қозоғистон чўлларида парвоз қилади. Тонгда қушлар сайроғидан, оқшом қизлар чақчоғидан завқ олади. Унинг учун қишлоқ суви ҳам сеҳрли: ҳаёт эса қувончли, гўзалдир.

Чулдирайди қуш, сой, шаббода
Ширин гўдак сўзидай.
Тераклардан тўкилган соя,
Нотинч чашма юзидай.
Миллион-миллион олтин
шарчалар
Сингари шиғил ўрик,
Барглар аро осмон парчалар
Қилар кўклигин кўрик.

Шоир — лирик қаҳрамон буларнинг ҳаммасига суқланиб боқади, боқиб тўймайди. «Велосипедда ғоздай сирғалиб елаётган агроном аёл, қишлоқ магазинидан хушонхандон харид қилиб чиқаётган «тўлин ой қизлар», чанқоқ бостига бир пиёла «аҳна чой» тутган нуроний чол-меҳмондўст, бахти кулган дилбар, дилдор одамлар унинг ҳавасини келтиради, фикрини, хаёлини олади. Меҳрини, муҳаббатини товлайди. Унинг кўз ўнгида ҳар бир нарса бир мўъжиза каби намоён бўлади.

Тўпламдан ўрин олган «Водил юлдузлари» шеъри бу жиҳатдан айниқса характерлидир. Шоира унда тутилмаган ташбеҳлар, чақмоқ янглиғ иборалар, ўйноқи ритмика орқали лирик қаҳрамоннинг руҳий ҳолати, кайфиятини, юлдузларга тўла водий, юлдуз кўзли гўзал одамлар билан, уларнинг меҳнати-ирода кучи билан обод қишлоқ манзарасини ёрқин ва жозибали гавдалантиради. Шоира ўз қаҳрамони руҳидан кечаётган ҳис-туйғуларни бериш учун меҳмон образини яратади.

Маълумки, меҳмондорчилик, меҳмонни иззат-икром билан кутиб олиш халқимизнинг асрий одатидир. Шунингдек, меҳмон учун нотаниш жой фавқулодда шукуҳли кўринади. Мезбон учун сезилмаган, оддий нарса бўлиб кўринган воқеа-ҳодисалар меҳмон учун ўзгача маъно беради. Ана шу ҳаётий, психологик жараёндан шоира усталик билан фойдаланади ва халқимиз — оддий совет кишиларининг бахтиёр турмуши, меҳнат ва зафарлари, олижаноблик фазилатларини мадҳ этувчи оҳанрабо қалб қўшиғи — лирик поэмасини яратади. Ҳа, шеър ўқувчида худди бир тугал поэма каби чуқур таассурот қолдиради.

«Ўйлар» тўпламидан салмоқли жой олган асарлардан бири «Суроқлайди шоирни шеърим» лирик лавҳасидир. Шеър чуқур лиризм билан суғорилган ва айни вақтда шоиранинг публицистик манераси билан қанотлантирилган бўлиб, гўё баллада янглиғ жаранглайди. У баъзи жиҳатлари билан шоиранинг машҳур «Баҳор келди сени сўроқлаб» шеърини эслатади. Тўғриси у айн шу руҳда, ана шу манерада яратилгандир. Бироқ шеър ижодкор диапазонининг кенглиги, олдинги шеърига нисбатан бу шеърда унинг яна ҳам ижодий юксак поғонага кўтарила олганлиги билан ажралиб туради.

Шоира бу лирик лавҳани ўзбек халқининг оташин куйчиси, курашчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийга бағишлайди. Лавҳа қаҳрамони шоиранинг ўзи. У ўз устози Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий қабрини зиёрат қилгани «шоир ухлоқ юксакка» кўтарилади. Унинг қабрига гулдаста қўйиб, бош эгади. «Шоирдан ўзгаси», ҳамма нарсани унутадида хаёлга, шоир яшаган, ижод этган, курашган суронли йиллар хотирасига берилади, ўйга чўмади. «Ҳамзанинг тирик юрагини тинглайди», Назарида: «Ҳамза ниҳол теракдай, иродадай, интилиш бўлиб, ночорга синмас тиргакдай... илҳом, кураш ўйларга тўлиб» юргандай: назарида: буюк шоир ҳамон гўзал тоғ бағрлари, Шоҳимардон сайхонлари, қирлари, водийларидан «шеър териб» юргандай борлиқни куйга, қўшиққа солиб, оламни инқилоб садоларига тўлдираётгандай...

Шоира кўз ўнгида Ҳамзанинг улуғвор сиймоси жонланади ва у устоз Ҳамзанинг кўзи, шуури, қалб кўри билан атрофга нигоҳ ташлайди. Ҳамзанинг кураши, Ҳамзанинг қони зое кетмаганини, совет Шоҳимардонида барпо этилган ҳар бир бино, ҳар бир кошонада унинг изларини, унинг ўзини кўради. Ҳамза тириклар ичида ҳамон тирикдай...

Хуллас Зулфия бу лиро-эпик лавҳада халқ иши, халқ бахт саодати учун ёлғиз ижоди, илҳомингина эмас, балки жонини ҳам фидо қилган ватанпарвар курашчи, шоир ва гражданининг ўлмас образини китобхон кўз ўнгида гавдалантириб беради. Лавҳанинг яна бир фазилати шундаки, шоира Ҳамза образи орқали катта фалсафий умумлашмаларга йўл очади. Садоқат ва софлик ғояларини олға суради. Ўқувчининг Ватанимиз тарихи, ҳозирги саодатли кунларимиз мазмунини чуқурроқ тушуниб етишига ёрдам беради.

Тўпламдан ўрин олган бошқа шеърлар («Кўзингда ёш дейсан», «Раис шундай бўлса», «Эмиш», «Вахшиш», «Кўзгу», «Тун», «Боғбон», «Балки», «Соҳилда», «Кўзлари сузук» ва бошқалар) тўғрисида ҳам шундай фикрлар айтиш мумкин. Хулоса шуки, шоиранинг бу тўплами катта муҳаббат туҳфасидир. Ўз ватани, халқини оташин қалб ҳарорати билан сева олган шоиргина унинг шаъни, шавкатига мос бу каби қалб армуғонини ярата олади, бу улкан, олижаноб қалбнинг янгроқ садосидир. Ундаги ҳар бир шеър тиниқ бир чашма янглиғ ташна қалбларга ором олиб киради.

Ф. НАСРИДДИНОВ.

МЕХАНИЗАТОРЛАР АҲДИ

БУХОРО. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Машҳур механизатор Мамажон Дадажоновнинг қалбларни тўлқинлантирувчи мактуби Ленин орденли Бухоро область механик-ҳайдовчиларини ҳам янги парвозларга ундаяпти. Мактуб ҳар бир колхоз ва совхозда кенг муҳокама қилиниб, пахта теримини машиналаштиришга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиқилаётир.

Область қишлоқ хўжалик ходимларининг Ромитан ва Ғиждувон районларида бўлиб ўтган зона кенгашларида ҳамма жойда мўл ҳосил тўплашни кучайтириш ва ташаббускор механизатор Мамажон Дадажонов мактуби асосида машина теримига тайёргарликни авж олдириш чоралари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Кенгашларда таъкидланганидек, катта-катта майдонларда ҳозиргача тўпланган ҳосилнинг чўғи мўлжалдагидан анча яхши. Шу муносабат билан Бухоро область пахтакорлари ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, бу йил давлатга 317 минг тонна ўрнига, 330 минг тонна «оқ олтин» топширишга аҳд қилдилар. Бунга, албатта, пахтачиликдаги асосий ишларни машиналар гарданига юклаш билан эришилади. Ҳозирги долзарб кунларда ҳосили машиналарда териладиган майдонлардаги экин парваришига алоҳида эътибор берилмоқда. Озиқлантириш, суғориш, чеканка машина теримини кўзда тутган ҳолда ўтказилмоқда.

Область пахтакорларининг зона кенгашларида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ Г. А. Габриельянц қатнашди ва нутқ сўзлади. Кенгаш қатнашчилари пахта йиғим-теримини машиналаштириш ва мўл ҳосил тўплашни кучайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаб олдилар.

Т. НАЗИРОВ.

Рассом блокнотидан

— Мен зўрми, сенми?..

— Ҳолинг қалай...

Яшил дўстлар.

А. Холиқов чизган расмлар.

ҚАРШИДА ЯНГИ ТЕАТР

Қарши шаҳрининг марказида музикали драма театри учун янги бино қурила бошланди.

Театрда 800 ўринли томоша зали, чиройли фойе, дам олиш хоналари бўлади. Бино замонавий архитектура услубида қурилади ва шарқ ўймакорлик нақшлари билан безатилади. Бино олдидаги катта ҳовуз, фонтанлар, дарахтзорлар театр ҳуснига ҳусн қўшади.

Д. РАҲМОНОВ.

Рассомлар кўргазмаси

Андижон шаҳридаги В. И. Ленин номидаги темир йўлчилар клубида область мўйқалам усталарининг ижодига бағишланган виставка очилди.

Виставкага қўйилган 50 дан ортиқ суратда республикамизнинг гўзал табиати, улкан қурилишлар тасвирланган.

М. БОЛТАБОЕВ.

УРУГВАЙ ЧОРАК ФИНАЛГА ЧИҚДИ

ЛОНДОН, 19 июль. (ТАСС махсус мухбири). «Уэмбли» стадионининг майдонига Мексика ва Уругвай командаларининг футболчилари чиқдилар. [illegible]

[illegible]

ФУТБОЛ ҚИРОЛЛАРИ ТАХТДАН АҒДАРИЛДИ

ЛИВЕРПУЛЬ, 20 июль. (ТАСС махсус мухбири). Бразилияликлар юртларига қайтиб кетишга тайёрланмоқдалар. [illegible]

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА

[illegible]

... ни бўлиб келган Бразилия командаси ўзининг бутун умидини «қора паҳлавон» Пелега боғлаб қўйган эди. «Дейли ...

[illegible] ... хужумчиси Симоэс тўпни боши билан уриб дарвозага киритди.

Бразилияликларнинг бутун [illegible]

[illegible] ... ни ҳеч ... ди.

«Қайрат» ... футболчилари ... лий «Арарат» ...

КИЕВЛИКЛАР УСТУН ЧИҚДИЛАР

[illegible]

Мамлакат чемпионлари — Москва торпедочилари Одессада чемпионат аутсайдери — маҳаллий армиячилар устидан 4:1 ҳисобида ғалаба қозондилар. Бу учрашувда уч голни Стрельцов киритди. (ТАСС).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.53 — Озодалик — саломатлик гарови. 8.25 — Лирик қўшиқлар. 9.30 — [illegible] 9.45 — [illegible] 10.30 — [illegible] 11.10 — [illegible] 11.25 — [illegible] 12.15 — Концерт. 13.30 — Оперетталардан парчалар. 16.15 — [illegible] 18.10 — [illegible] 18.30 — [illegible] 19.20 — [illegible] 20.00 — [illegible] 20.15 — [illegible] 20.45 — Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Лениннинг туғилган кунининг 100 йиллиги олдидан. 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — «Поляк халқининг катта байрами» (суҳбат). 22.10 — Юнус Ражабий асарлари. 22.40 — «Абадий барҳаёт» (рус.). 23.20 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 11.30 — Физика [illegible]

Рус тилида: 12.40 — Физика [illegible]

Ўзбек тилида: 18.06 — Телевизион янгиликлар. [illegible]

19.50 — Концерт [illegible] 20.30 — Эртанги кун программаси.

Рус тилида: 20.35 — Телевизион янгиликлар, 20.50 — Музикали саёҳат, 21.25 — Эскадранинг ҳалокати (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 дан — Фрунзе кўрсатади.

Турли мамлакатларда

Гувалак кулбаларнинг хонадонлари

Мен колумбиялик «уасипунго»ни ўз кўзим билан кўрдим. У қўшни Эквадордаги қуллардан ҳеч фарқ қилмайди. Эквадорда деҳқон қиз ўз тўйидан олдин латифундиячининг кўнглини оладиган биринчи кун ҳуқуқи ҳали ҳам сақланиб келмоқда.

Колумбияликларнинг жуда кўпчилиги мамлакатда «уасипунго»лар борлигини билишмайди. Бироқ, улар мавжуд. Уларни Пасто шаҳри (Нариньо департаменти) чеккаларида, Андах ерларида учратиш мумкин. Бу ерларга беш оқсуяк оиласи хўжайинлик қилади. Бу хўжайинлар қулларга ойига бор-йўғи ўттиз песодан ҳақ тўлаб, ўз капиталини кун сайин кўпайтирмоқдалар. Колумбиялик қуллар Гуайтара, Гуачуналь, Контадеро шаҳарларининг одамсиз сўқмоқларида, Галерас вулқонининг атрофларида санқиб юришибди.

Нариньода икки хил қул бор: ойлик иш ҳақи 80 песодан (тахминан олти доллар) ошмайди. Альберто Ногера деган помешчик хизматкорларига ой сайин 30 песодан, далалардаги ишчиларига 80 песодан ҳақ тўлайди. Улардан кўпчилигига ҳақ натура тариқасида берилади. Ногера ўз қарамоғидаги ерда биринчи кун ҳуқуқини таъсис этди. Қишлоқдаги 12 ёшга чиққан барча қизлар унинг қўлидан ўтиб, кўпчилиги ўз хўжайинидан хомиладор бўлиб юришади.

Нариньода икки хил қул бор биринчиси номига бир гектар ери ва участка ўртасида гувалакдан қилинган уйи бўлган «уасипунго»дир. Деҳқон етиштирган ҳосил ҳатто унинг оиласини боқишга етмайди. Кичкинагина ер участкаси унга ҳеч қандай фойда келтирмайди. Шунинг учун ҳам хўжайинига аччиқроқ гапиришга ботинаолмайди, қўшни қишлоқларга чиқиб ўз кучини сотишга мажбур бўлади.

Колумбиянинг жанубида қулларнинг иккинчи тури — шаҳар ишчилари бор. Уларнинг иш ҳақи ҳам қонун билан белгилаб қўйилмаган, ойига 30 песо ҳақ олишади. Бу Пасто шаҳридаги олий табақа бекалари доимо ярим ўлик қилиб калтакланадиган хизматкорларига тўлайдиган пул билан баравардир. Нариньода чўрилар жисмоний азоб остида яшайди. Бундан бир йил муқаддам Хулио Хименес деган бойнинг хотини бир чўрисини бойнинг ўғилларидан бири билан ётмагани учун ҳовлида икки кунгача боғлаб қўйган.

М. САПАТА,
(«За рубежом»дан).

Деҳқон аёлнинг учинчи китоби

Венгриядаги Вершег қишлоғида 54 яшар деҳқон-аёл Палне Мартонни ҳамма танийди. У қишлоқ хўжалик кооперативининг актив меҳнаткашигина бўлиб қолмай, ёзувчи ҳамдир. Бундан ўн йил муқаддам у ўтмиш ҳаёт тўғрисидаги эртакларни ёзган эди. Бу китоб Будапешт Ёшлик нашриёти томонидан чиқарилган.

Утган йили деҳқон-ёзувчи «Вершег кундаликлари»ни нашрга тайёрлади. Унда ёзувчи аёл ўз қишлоғининг янги ҳаёти тўғрисида ҳикоя қилади. Шу кунларда Палне Мартон учинчи тўпламини тугалламоқда. У маҳаллий коллектив хўжаликнинг тарихи ва бугунги проблемаларига бағишлангандир. (АПН).

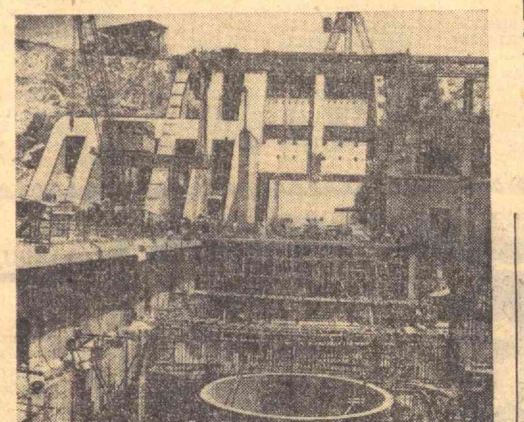

БИРЛАШГАН Араб Республикасида Совет Иттифоқи ёрдами билан қурилаётган баланд Асвон тўғони қурилишининг участкаларидан бирида. 1966 йилнинг охирида бу ерда биринчи турбина ўрнатилади.
В. Ивановский фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

ШЕРИК РАҚИБГА АЙЛАНМОҚДА

Агар воқеалар шу тарзда давом этаверадиган бўлса, бир неча йил ўтмасданоқ япон-Америка муносабатлари чаппасига айланиб кетади. Ҳозир Японияда сиёсат ва молия масалалари билан шуғулланаётган озгина кишилар буни сезиб туришибди. Ҳатто келажак тўғрисида тахминлар айтиш билан шуғулланаётган журналистлар ва ёзувчилар ҳам замонанинг доимо ўзгариб бораётган ана шу факторини етарли баҳоламаётирлар.

Америкада, айниқса Вашингтонда Япония ва унинг хатти-ҳаракатлари озми-кўпми сезилиб қолмоқда. Айрим кишилар келгусида Япония улар учун таҳдид солиши мумкинлигидан ташвишланмоқдалар. Мен американликларнинг ҳис-туйғуларига анча-мунча тушунадиган киши сифатида бу шубҳаланишларни яхши ҳис қилаётирман.

Япония билан Америка ўртасида Хитой бирдан-бир тўғоноқ бўлмоқда. Ҳаммадан ҳам ёмони Вьетнамнинг тўғоноқ бўлаётгани ва Жанубий-Шарқий Осиёнинг қолган қисмида кескинликнинг кучайиб кетаётганлигидир. Окинава проблемалари ва 1970 йилда япон-Америка «Хавфсизлик битими»ни қайта қараб чиқиш ҳам ана шулар билан узвий боғлиқдир. Бу проблемаларнинг ҳаммаси бир-бири билан чалкашиб кетган ва бир-бирини тортиб турибди. Бошқа масалалар, масалан, иқтисодий ва савдо соҳасидаги масалалар, назаримда, ҳукуматлар томонидан аралашишга муҳтождир. Бироқ, уларнинг негизида фақат фойда олиш ёки моддий жиҳатдан зарар кўриш масалалари ётибдики, иқтисодий қарама-қаршиликлар ҳар иккала мамлакат халқлари ўртасида норозиликлар туғдиришга ожизлик қилади.

Айрим чет элликлар ва биринчи навбатда америкаликлар яқиндан бошлаб «японлар — иқтисодий ҳайвонлар» деб арзлана бошладилар. Бу деган сўз американликлар фақат ўзларинигина боқиб, қолганлар билан иши йўқ, демакдир. Ҳақиқатан ҳам бир-бирига ўрин бўшатиб берган Япония бош министри ва ташқи ишлар министри фақат «Япониянинг тоби бўлмаган ташқи сиёсати» тўғрисида гапириш билан чекланиб қолдилар. Амалда эса улар бу соҳада ҳеч қандай иш қилганлари йўқ. Коммунистик мамлакатлар (Япония уларнинг кўз олдида ҳурмат-эҳтиромга сазовор бўлишни истамоқда) Японияни «АҚШ мустамлакаси» деб бир неча марта айтдилар, мамлакат ҳукуматини эса «Вашингтоннинг акс-садоси» деб атадилар.

Очиқдан-очиқ иборалар билан айтганда Америкада шубҳалар ва ташвишлар туғдираётган сабаблар қуйидагилар бўлса керак.

Япония нима учун АҚШнинг Вьетнамдаги ҳаракатларини тўла қўллаб-қувватламаётир? Нима учун Япония коммунистик мамлакатлар билан савдо-сотиқни кенгайтириш учун ҳаракат қилмоқда? Нима учун Япониядаги кўплаб кишилар «Хавфсизлик битими» ни бекор қилиш ёки қайта қараб чиқиш тўғрисида гапирмоқдалар?

Мен ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларнинг бундан кейин сақланиб қолишига ишонч боғлаётганлар қаторига қўшилмайман. Бироқ, очиғини айтганда 60-йилларнинг бошигача японларнинг кўпчилиги Америкадан қалбдан норози бўлиб келдилар. Бугун Вьетнамдаги қонли уруш очиқ тус олган, кескинлик ва ўзаро қаҳр-ғазаб АҚШ билан Осиё коммунистлари ўртасидаги муносабатларни жуда ҳам кескинлаштириб юборган бир пайтда Американинг Япониядан норозилигини Америка сиёсатининг Японияда кескин танқид қилинаётгани билан тенглаштириш мумкин, холос.

Япония жамоатчилигининг Вьетнамдаги урушга муносабатида икки хил фикр учрамайди. Газета ва журналлар, радио ва телевидение американиклар Шимолий Вьетнамни доимий равишда бомбардимон қилишга киришишлари биланоқ Вьетнамдаги уруш ҳаракатлари тўғрисида аҳолига тўла ахборот бера бошлади. Вьетнамдаги урушнинг тугалланишини орзу қилаётган япон халқининг истакларини кенг ёрита бошлади.

Япониядаги консерваторлар партиясининг айрим арбоблари ҳам Америка — Япония «Хавфсизлик битими»нинг муддати тугайдиган 1970 йилнинг яқинлашиб келаётганидан ҳеч қандай ташвиш тортмаяптилар. Лекин ҳозир икки хил оқим мавжуд. Бири битимни узайтириш ва иккинчиси уни тезлик билан бекор қилиш тарафдори бўлиб чиқмоқда. Худди ана шу масала сиёсий келишмовчиликларнинг негизи бўлмоқда. Унинг атрофида жуда ҳам ўткир жанжаллар пайдо бўлаётир.

Энг аввало шуни айтиш керакки, битимнинг Америка ҳарбий базаларини Япония территориясида жойлаштириш ва Америка қўшинларининг статусини номаълум муддатгача мустаҳкамлашни мўлжаллайдиган 6-моддаси японларни кўпроқ ташвишлантирмоқда. Азалдан халқаро шартномаларга қатъият билан амал қилиб келаётган Япония халқлари бугун американликларга Окинавага жойлашишга розилик беришмаяпти. Чунки Япониядаги Америка қўшинлари Окинавага ўтиб олгандан кейин Япония ҳукумати билан маслаҳатлашиб ўтирмасдан иш қилишаверади.

Пировардида Япония халқи Вьетнамдаги урушга бутунлай қарши чиқмоқда. Японияликлар агар ҳарбий ҳаракатлар Хитой, Лаос, Таиландга кўчириладиган бўлса ёки Америка қўмондонлиги Ханой ва Хайфонни бомбардимон қилишга буйруқ берса, японларга ҳам хавф туғилишини сира эсдан чиқаришмаяпти.

Афтидан, Япония билан Америка узоқ муддатга мўлжалланган иқтисодий ва сиёсий ёрдам программасини ишлаб чиқишлари керак. Ахир кишилар ўртасидаги яхши муносабатлар ҳам ўзаро, бир-бирини ҳурмат қилишга асосланади-ку. Япония билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатларда ҳам ана шу қонун-қоидага амал қилмаса бўлмайди. Акс ҳолда шерикликдан рақибликка ва ундан жиддий жанжалга рўбарў бўлиш ҳеч гап эмас.

Сигэхару МАЦУМОТО.
(«За рубежом»дан).

СУРИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ДАМАШҚ, 19 июль. (ТАСС). Сурия Араб Республикаси Вьетнам Демократик Республикаси ва Корея Халқ Демократик Республикаси билан дипломатик муносабатлар ўрнатиб, ўзаро элчилар айирбошлашга қарор қилди.

Шу мамлакатлар билан дипломатик муносабатлар ўрнатиш тўғрисидаги декретни Республика Министрлар Совети тасдиқлади.

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР

ТАЙГАДА ЭЛЕКТР ДАРЁЛАРИ

1965 йилда Краснодар ўлкасидаги колхоз ва совхозларда ишлайдиган ҳар бир кишига 1200 киловатт-соатга яқин электр қуввати тўғри келарди. Бу СССРдаги ўртача даражадан тахминан икки баравар кўпдир. Қишлоқ аҳолиси томонидан хўжалик эҳтиёжлари учун электр қувватидан фойдаланиш 1957 йилдагига қараганда икки баравар кўпайди. Сибирь қишлоқларининг аҳолиси биргина ўтган йилда 16 минг кир ювиш машинаси, 2 минг холодильник, 22 минг радиоприёмник ва радиола сотиб олди.

Ҳозир электр ўтказиш линиялари Сибирь қишлоқ манзарасининг одатдаги кўриниши бўлиб қолди. Кўпгина колхоз ва совхозлар давлат электр ўтказиш линиялари ва электр станцияларига уланган. Масалан, яқинда қурилган 70 километрли қишлоқ электр ўтказиш линиялари Краснодар ўлкасидаги Абан районининг 47 аҳоли пунктини арзон электр қуввати билан таъминлаш имконини берди.

Кейинги етти йил ичида ўлкада олдинги етти йилдагига қараганда икки баравар кўп электр линияси ўрнатилди. Ҳозир қишлоқларга 30 минг километр узунликдаги электр ўтказиш линиялари ва умумий қуввати 10 минг киловаттга тенг келадиган мингдан ортиқ трансформаторлар хизмат қилиб турибди.

Сибирда катта электростанция қурилиши давом этмоқда. 1967 йилда жаҳонда энг қувватли Красноярск ГЭСининг биринчи навбати ишга туширилади. Шушенск қишлоғидан 60 километр узоқда, 1924 йили Сибирда биринчи электростанция қуриш мўлжалланган жойда (ўша вақтда мис проводлар ва турбиналар етишмаганлигидан бу қурилиш амалга ошмай қолган эди) ҳозир 6,3 миллион киловатт қувватга эга бўлган Саяно-Шушенск ГЭСи қурилмоқда.

Красноярск ва Саяно-Шушенск ГЭСлари ишга туширилиши натижасида Жанубий Сибирда суғориладиган деҳқончилик ҳам электр қуввати истеъмолчилари сафига қўшилади. Биргина Хакасия автоном областида 100 минг гектарга яқин ер суғориладиган бўлади. Янги беш йилликда электр дарёлари тайганинг барча бурчакларига йўл солади — қишлоқ электр тармоқлари миқдори яна икки баравар, ўлка қишлоқ хўжалигида электр қувватини истеъмол қилиш эса 3 баравар кўпаяди.

(АПН).

ОБ-ҲАВО

Бугун республикамизнинг ҳамма районларида ҳаво ўзгариб турсада, ёғингарчилик бўлмайди. Айрим жойларда момақалдироқ бўлиши кутилади. Секундига уч-тўрт метр тезликда шамол эсади. Шамол тезлиги айрим жойларда 12 метргача боради. 33—38, жанубда эса 40 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда шимоли-шарқдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади, 36—38 даража иссиқ бўлади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ҲОДИСА

ҒОРДАГИ БЎРИЛАР

Ўрмон хўжалигининг ишчиси, овчи Зорқора Тўраевга тоғ этакларида бўри пайдо бўлганлиги ва отарларга таҳдид солаётгани тўғрисида хабар қилишди. Довюрак овчи бўрининг изига тушиб, унинг инини топди.

Зорқора Тўраев бўрини отиб, ғорда унинг 3 боласини ҳам тириклайин қўлга туширди. «Авангард» совхозининг дирекцияси ва район тайёрлов конторасининг довюрак овчи З. Тўраевни муносиб тақдирлади.

Х. ҚУҚОНОВ,
Янгиабоғ районн.

ОЗАРБАЙЖОН ТИЛИДА БИРИНЧИ ЭНЦИКЛОПЕДИЯ

Озарбайжонда «Универсал энциклопедик луғат»ни нашр этишга тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Шу муносабат билан Новости матбуот агентлигининг мухбири «Луғат»нинг бош редактори, Озарбайжон ССР халқ шоири Расул Ризога мурожаат қилди:

— Бу Озарбайжон тилида биринчи энциклопедия ва умуман республикамизда ана шундай турдаги нашрлар ичида биринчисидир. У ўн томдан иборат бўлади. Охиргиси 1972 йилда нашрдан чиқади. Бош редакция составига таниқли фан арбоблари кирган. Республика Фанлар академиясининг академиклари Зоид Халилов, Ориф Дадашзода, Мирали Қашқай, Мустафо Тўпчибошев, Қора Қораев, Мирза Иброҳимов, Озарбайжон Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Жафар Жафаров, профессорлар Фикрат Амиров ва Мехти Мехтизодалар шулар жумласидандир.

Энциклопедияни тузишда фаннинг турли соҳаларида ишлаётган мутахассислар — жами 5 мингга яқин автор жалб қилинади.

Энциклопедияга кирадиган материалларнинг деярли учдан бир қисми Озарбайжонга, унинг тарихи, таниқли арбоблари, адабиёти, меъморчилиги, географик хусусиятлари, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига бағишланади. Шуни қайд қилиб ўтиш керакки, республикамиз ҳаётига оид мақолаларнинг кўпчилиги фақат тасвирий характергагина эга бўлмасдан тадқиқот характерида бўлади. Шу хусусдан «Луғат», бир томондан, янгидан-янги текширишлар ва ижодий ишларга туртки бўлса, иккинчи томондан, у ёки бу масалалар бўйича тортишувларга чек қўяди.

Озарбайжон тўғрисидаги кўпгина ахборотлар биринчи марта эълон қилинади. Озарбайжон халқининг рус халқи ва Советлар мамлакатининг кўп миллатли оиласидаги бошқа халқлар билан дўстлиги, уларнинг Октябрь революцияси ва социализм ғалабаси учун биргаликдаги курашига катта ўрин берилади.

«Универсал энциклопедик луғат» турли иллюстрациялар билан безатилади. Москва, Ленинград ва Боку рассомлари шу борада ҳозирдаёқ иш бошлаб юбордилар. Барча ўн томнинг макетлари шу йил май ойида тақдим этилди. Биринчи том 1967 йилнинг охирида нашрдан чиқади.

Пировардида республикамиз меҳнаткашларидан кўплаб хатлар олаётганимиз тўғрисида айтиб ўтишни истардим. Улар ўз фикрлари билан, қимматли таклифлари билан мурожаат қилмоқдалар. Бу, Озарбайжон тилида чиқариладиган биринчи энциклопедия кенг китобхонлар оммасини жалб қилади, деб айтишга ишонч туғдиради, кишини қувонтиради. (АПН).

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг
Академик Р. Р. Шредер номли Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институти ҳузуридаги

Тошкент мева-сабзавотчилик техникуми

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА
1966/67 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум корхоналар, колхоз ва совхозлар, қишлоқ хўжалик техникумлари, шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктлар учун: мева-сабзавотчилик агрономлари, ўрмончилик техниклари ва кўкаламзорлаштириш техникларини тайёрлайди.

Мева-сабзавотчилик ва ўрмончилик бўлимларида қўшимча шоферлик малакаси ҳам берилади.

Техникумга тўлиқ ва тўлиқсиз ўрта маълумотли, 30 ёшгача бўлган эркак ва хотин-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: 10—11-синфни тамомлаганларга — 2 йилу 6 ой, 7—8-синфни тамомлаганларга — 3 йилу 6 ой.

Ўқиш ўзбек, рус тилларида олиб борилади.

7—8-синф ҳажмида маълумотлилар: ўзбек ёки рус тили ва адабиётидан (ёзма, диктант), математикадан (ёзма ва оғзаки), ўрта маълумотлилар: ўзбек ёки рус тилидан (иншо), математика ва химиядан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Совет Армияси ва Флотидан демобилизация этилганлар ҳамда амалий ишдан 2 йиллик стажи бўлган кишилар, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган тақдирда, конкурссиз қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади. Аризани директор номига ёзиш ва қуйидаги ҳужжатларни қўшиб бериш лозим: маълумот ҳақидаги аттестат ёки гувоҳноманинг асли, таржимаи ҳол, характеристика, соғлиги ҳақида 286-форма справка, турар жойдан справка, 3×4 сантиметр ҳажмида 3 та фотокарточка. Туғилганлик ҳақидаги гувоҳноманинг нотариус тасдиқлаган копияси ёки паспорт шахсан кўрсатилади.

Бошқа жойлардан келганлар ётоқ билан таъминланади. Стипендия умумий тартибда тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, Гулистон қишлоқ совети (61, 62-автобуснинг «Гулистон қишлоқ совети» остановкаси). Телефон В-3-09-70.

«Главсредазирсовхозстрой»нинг

Мирзачўл коммунал-қурилиш техникуми

КУНДУЗГИ, СИРТҚИ ВА КЕЧКИ БЎЛИМЛАРГА
1966/67 ўқув йили учун
Ўқувчилар қабул қилади

Техникумдаги ихтисослар: биноларнинг санитария-техника қурилмалари, биноларни техника жиҳатидан эксплуатация қилиш, сув таъминоти, канализация ва оқма сувларни тозалаш, шаҳарларни ва аҳоли жойлашган пунктларни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш, саноат ва граждан бинолари қурилиши, гидромелиорация.

7, 8, 10, 11-синф ҳажмида маълумотли, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган, 16 ёшдан 30 ёшгача бўлган эркак ва хотин-қизлар қабул қилинади.

Ўқувчилар ётоқ билан таъминланади.

Дарслар ўзбек, рус тилларида олиб борилади.

Ҳужжатлар 31 июлгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади. Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес:
кундузги ва сиртқи бўлимларга кирувчилар — Сирдарё область, Боёвут райони, «Фарҳод» пахта совхозининг 5-бўлими;
кечки бўлимга кирувчилар — Сирдарё область, 4-пахта совхози, «Иржар» ва «Пахтакор» посёлкалари.

Граждан авиацияси инженерлари Киев институти

КУНДУЗГИ БЎЛИМНИНГ:
механика, радиотехника, электротехника, автоматика, ҳисоблаш техникаси факультетларига

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институтга ўрта маълумотли, 35 ёшгача бўлган эркаклар қабул қилинади.

Қабул қилинганлар умумий тартибда стипендия ва форма кийим билан таъминланади (шу билан бирга кийимнинг баҳосидан 75 процент миқдорида скидка қилиниб, қолган қисмини маълум муҳлат билан бўлиб-бўлиб тўлайдилар).

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади.

Институтга кирувчилар 1 августдан 20 августгача: математикадан (ёзма ва оғзаки), физикадан (оғзаки), химиядан (оғзаки), рус тили ва адабиётидан (ёзма) имтиҳон топширадилар.

Ариза ва ҳужжатларни қабул қилиш, кириш имтиҳонларини олиш ва конкурс бўйича институт студентлигига танлаш иши Граждан авиациясининг Ўзбекистон бошқармасида бажарилади. Адрес: Тошкент шаҳар, Гоголь кўчаси, 77-уй, телефон В-3-47-94.

ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИ

ҚАТНАБ ЎҚИЙДИГАН ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА
(ўзбек ва рус группаларига)
8 ва 10-11 синф ҳажмида маълумоти бўлганлардан
1966/67 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Политехникумдаги ихтисослар: радио алоқаси ва радио эшиттириш, телевизион техника ва радиореле алоқаси, район электр алоқаси ва радиолаштириш, шаҳарлараро телефон алоқаси, телеграф алоқаси, шаҳар телефон алоқаси, почта алоқаси, алоқанинг линия-кабель иншоотлари.

Қабул қоидалари — ўрта махсус ўқув юртлари учун белгиланган тартибда.

Адрес: Тошкент шаҳар, Полиграф кўчаси, 70-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ГЕОФИЗИКА ТРЕСТИГА

трестда ишлаш учун старший бухгалтер-ревизор, Бухоро ва Қашқадарё областларидаги экспедицияларда ишлаш учун бош бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе посёлкаси, 5-почта бўлими, телефон 6-15-35.

«Ўзбекбирлашув» правлениеси правление раисининг ўринбосари Х. З. Зупаровга отаси Зупар ҲОШИМЖОНОВНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Бизнинг адрес ва телефонлар. СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37263. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.